

Magasin inni avisen!

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

Utgave 9 årgang 80

www.universitas.no

Torsdag 19. mars 2026

STRIPPING, HUSMANNSKOST OG EN NAKEN ALEX ROSÉN

På innsiden av Norges eldste studentforening

Magasinet s. 4–9

Etterforsker
påsatte
branner på
Blindern

Nyhet s. 14

BONDEDATING PÅ ÅS

– Odelsrett er *hot* Nyhet s. 12

ELSKET OG HATET:

Eksklusiv sniktitt
i landets største
universitetsbygg

Nyhet
s. 16–17

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør:	Idun Kjø Wiig
idun.wiig@gmail.com	974 17 414
Nyhetsredaktør:	Ada Louise Andreassen
adalouisea@gmail.com	948 09 383
Fotosjef:	Adrian Heggem Misfjord
Desksjef:	Ida Fjeld
Nettredaktør:	Oscar Alexander Undahl

Uttegner:	Lia Askew
Uttegner:	Nora Hognes Berg
Uttegner:	Thea Ugland Engen
Uttegner:	Emilie Sveinsson
Uttegner:	Fabian Lenschow
Deskjournalist:	Ingemar Stirling Gundersen
Korrektursjef:	Selma Flood

Daglig leder:	Maryam Amini
Besøksadresse:	Moltke Moes vei 33
Post:	Boks 3 Blindern, 0313 Oslo
Epost:	universitas@universitas.no
Nettside:	www.universitas.no

Leder

Naivt å stole på Bill Gates

Idun Kjø Wiig, Ansvarlig redaktør

Som student i dag er du fullstendig prisgitt amerikansk teknologi. For å kunne logge inn på Canvas eller Studentweb må du bruke Microsoft. For å sende mail til veilederen din bruker du Outlook, også Microsoft. Trenger du å finne faglitteratur, bruker du kanskje Google Scholar. Står du fast på en kodeoppgave, tyr du kanskje til GPT UiO, som bruker OpenAI KI-modeller.

Ved Universitetet i Oslo (UiO) er det lagt opp til at alle studenter og ansatte skal bruke Microsoft i alle deler av sin digitale hverdag. Kalender, e-post, skriveprogram, lagringssky og operativsystem alle levert av selskapet.

Slik har universitetet gjort seg fullstendig avhengig av én enkelt privat bedrift. I en tid hvor milliardærer og autoritære statsledere knyttes stadig tettere, er dette svært skremmende. Vi har alle sett hvor opptatt USAs president Donald Trump er av å styrke forholdet sitt til amerikanske teknologigigantene som Mark Zuckerberg og Jeff Bezos. Persondata er en

verdifull valuta i dagens politiske verdensorden, og vi ser gang på gang at disse selskapene ikke holder personvern spesielt hellig. Et nylig eksempel på dette er da det tidligere i år ble oppdaget at KI-tjenesten Copilot ved en feil fikk tilgang til konfidensielle e-poster. Derfor er det svært naivt av universitetet å tro at et teknologimo-

Tiden for godtroende teknologioptimisme er over for lenge siden

nopol for Microsoft ikke utsetter studenter og ansatte for risiko.

I ukas avis kan du lese om informatikkprofessoren Maja van der Velden, som har boikottet Microsoft i årevis. Hun er redd for at universitetet setter seg selv og sine studenter i fare for overvåking og utnyttning av data. Dette frykter hun i verste fall kan føre til at stater som USA kan legge press på universitetene for at de skal gjøre som de vil. Bekymringen avviser

IT-direktør ved UiO Gard Thomassen blankt, og sier at kun én sekstifiredel av UiOs data er lagret hos Microsoft. Men når UiO har 6600 ansatte og 26.000 studenter, vil uansett den brøkdelen tilsvare enorme mengder data.

Når selv Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) er bekymret for at en avhengighet av én eller få utenlandske tek-selskaper kan få store konsekvenser, er det på tide for universitetet å våkne opp. Tiden for godtroende teknologioptimisme er over for lenge siden, og vi kan ikke lenger grave hodet ned i sanden og håpe at det går bra. UiO har ansvar for

å ivareta sine tusenvis av studenter og ansatte, og akkurat nå stoler jeg mer på min egen bestemors teknologiske egenskaper enn universitetets.

Dette er en lederartikkel. Teksten gir uttrykk for avisens holdning, og ikke redaktørens personlige overbevisninger

Arkivaren av Ingemar «Inkvisitoren» Gundersen

Arkivaren

Celeber studentradio

I 2001 kunne man lese om at Schau-brødrene Aleksander og Kristopher jobbet gratis for Radio Nova. Dette til tross til at begge var store stjerner, og Kristopher nettopp hadde gjennomført det legendariske stunt-programmet *Forfall*. 25 år senere jobber han der fremdeles, og jeg er litt sjalu på Nova for å ha en så stor stjerne på programmet. Kanskje Lena Lindgren er keen på å komme tilbake og skrive en og annen sak for oss gratis?

Universitas, 3. oktober, 2001

Utskjelt NSO/NSU-sjef

Uansett hvor frustrert noen kan bli over NSO og dets lederskap, kan det nok ikke toppe denne saken fra 1998. Tidligere NSU (nå NSO)s arbeidsutvalg ble anklaget for å ha brukt 30.000 (!) kroner til eget taxibruk. Lederen skulle ha brukt 12.000,- selv. Til tross for dette ble regnskapet under tvil godkjent. Det bør være under sterk tvil.

Universitas, 14. april, 1998

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studensamskipnaden SiO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-plukens regler for god pressesikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Vi dør av latter

Samtidig som verden går opp i flammer og vi står på tynn is, lages det tusenvis av memes. La oss ikke miste hodet.

Memes

Setareh Dabirpanah, journalist hos Universitas

Verden skjer. Jeg scroller. En alvorlig nyhet dukker opp i feeden. Jeg raser ned til kommentarfeltet for å se hva folk har å si, og flirer meg nesten ihjel. Vi, generasjon Z, er flinke til å lage vitser ut av alt mulig. Er det for eksempel Bluetooth i stridsvognen, for å spille høy musikk hvis man skulle blitt sendt til krig? Deretter doomscroller jeg videre, og så skjer det samme om og om igjen.

Når OL-kjendiser går på en klein smell ler vi høyt av det, og når verden går av hengslene lager vi memes ut av det. Ting blir memefisert raskere enn mediene (eller noen av oss?) klarer å fange opp, og i en alvorstung nyhetsstrøm blir kanskje feeden et sted hvor man klarer å holde hodet over vannet.

Memekulturen observerer kriser og skandaler, og mange ser verden gjennom kommentarfeltene og morsomme videonutter. Kjennskap til internettmemes

skaper også tilhørighet, fordi den gir oss et felles språk vi kan. Samtidig er den underholdende, fyller et sosialt tomrom og blir en tilflukt i en sårbar tid. Skyggesiden er at vi lett blir forført inn i et ekkokammer i uskyldig tro om at dette er virkeligheten. Alt blir vannet ut som tull, og slik kan plutselig politiske budskap gli lettere inn.

Da er ikke memes bare vitser lenger, men heller propagandaens nye ansikt. Tradisjonell propaganda prøvde å overbevise oss med sterke farger og kunstige smil. Moderne propaganda utspiller seg i kommentarfelt på sosiale medier som TikTok, fkledd som stickers og vitser vi ler av. Men mekanismen er den samme – den forenkler komplekse situasjoner og normaliserer hets og skadelige holdninger ved å koke det ned til isolerte hendelser vi kan le av.

Det gjør det også lettere å lure seg unna ansvar med et skuldertrekk, for «det var jo ikke ment sånn». Plutselig blir det vanskelig å vite hva som er vits

og hva som er alvor, og det er nettopp det som er farlig.

«Memetic warfare», som vi kan kalle memetisk krigføring, beskriver en form for digital informasjonskrigføring hvor man bruker memes og lignende for å oppnå politiske, strategiske eller ideologiske mål. Det er taktikk man bruker for å bagatellisere og skyggelegge alvoret bak informasjonen. Memes fanger oppmerksomheten på noen få sekunder ved å kombinere et morsomt bilde med en vits som også kan bære på hatefulle undertoner eller redusere vold til noe lett og klikkbart.

Når alt kamufleres som en vits, forblir vi passive i møte med urett som krig, korrupsjon og overgrep. Når vi ler, blir også uretten lettere å akseptere. Det er kanskje derfor memetisk krigføring fungerer så godt – for når ting blir morsomt, blir det også lettere å legge hendelsene bak seg.

De blusser opp like fort som de forsvinner. Memes får oss til å le av flammene rundt oss. Da blir det også lettere å overse de menneskelivene som egentlig står på spill, og at det til slutt er vi som kommer til å svi for det.

Vi er kanskje akkurat som den virale tegneserien av hunden som sitter ved et bord med et søtt, fjernt blikk. «Dette er greit», sier han, omgitt av flammer, mens han nyter en kopp kaffe. Tegneren K.C Green, som laget tegneserien av hunden, fulgte senere opp med en versjon der hunden våknet opp og brøt ut i panikk når han innser at rom-

met faktisk står i brann. Tegneren sa til The New York Times at: «Man venner seg til galskapen. Man tenker: 'Dette går fint.' Men det gjør ikke det.»

Plutselig blir det vanskelig å vite hva som er vits og hva som er alvor, og det er nettopp det som er farlig

Han har rett, det går faktisk ikke fint. Vi prøver å overbevise oss selv om at vi har kontroll over situasjonen, når rommet egentlig står i brann. Kritisk tenkning er et av de viktigste verktøyene vi som mennesker og studenter i academia har. Ikke mist hodet, men la deg provosere. La uretten stikke før du venner deg til galskapen, og før du blir forvandlet til brikken i et spill.

Nyhetsredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouisea@gmail.com 948 09 383

NYHET

Vil selge alkohol helt til morgengry

Regjeringens forslag om å la kommuner gi utesteder lov til å servere alkohol langt på natt når fotball-VM spilles til sommeren skaper debatt. På Facebook går Rødt-politiker Mímir Kristjánsson hardt ut: «De vet at alkoholisme koster hundrevis av liv hvert år, for ikke å snakke om milliardsummer i helsevesenet. Men alt dette skal vi altså drite i, fordi Jonas Gahr Støre ikke er voksen nok til å være festbrems». Samtidig sier politimester Hans Vik i

Politiet Sør-Vest til NRK at de frykter økt belastning på politiet og at saker kan bli liggende. Tilhengere av forslaget mener på sin side at det kan bidra til folkefest.

Vi får vel håpe fotballgleden ikke står og faller på ølkransen. Det bør jo faktisk gå an å kose seg med sport også uten promille.

OAU

Amerikansk tek-mon

Amazon, Google og Microsoft selger digitale tjenester som universitetene er helt avhengige av. Dette skaper bekymring hos akademikere og myndighetene.

Teknologi

Tekst Torkil Eldegard Heie
Foto Emilie Holtet og Ella Jørgenvåg Svendsen

– Jeg er mest bekymret for overvåkning. Hvem gjør og ser hva i skytjenestene?

Det sier Maja van der Velden, professor i informatikk ved Universitetet i Oslo (UiO). Hun er kritisk til hvordan universitetet forholder seg til store teknologiselskaper, og har i flere år boikottet blant annet Microsoft av etiske hensyn.

– Problemet er valgene IT-seksjonen og universitetet gjør. De tenker ikke nok på konsekvenser, særlig når det gjelder pengebruk og etikk. Et eksempel er KI-modellen GPT UiO. Den ble innført uten tanke på eksamensformer eller retningslinjer for bruk, og har gjort universitetet mer avhengig av store teknologiselskaper, mener professoren.

Van der Velden forteller at universitetet byttet fra allment tilgjengelige systemer til Microsoft for å ha e-post og kalender i samme system.

– Kravet om å bytte system kom fra administrasjonen. Et internt opprop mente at universitetet ikke burde være avhengig av en privat bedrift, men likevel ble Microsoft valgt.

Digitale verktøy brukes i krig

Van der Veldens bekymring er at stater og teknologiselskaper er tett knyttet sammen, noe hun kaller det digital-militære komplekset.

– Det er mulig at norske data brukes av det amerikanske forsvarsdepartementet via Microsoft og andre amerikanske plattformer. Avstanden mellom sivil og

Hva er skytjenester?

+ Skytjenester er store digitale systemer hvor virksomheter som private selskaper og offentlige universiteter kan lagre data, bruke programvare, og kommunisere mellom systemer

+ Microsoft, Amazon, og Google er blant de største leverandørene av skytjenester til Norge

Kilde: azure.microsoft.com,
Nasjonal Sikkerhetsmyndighet

militær bruk av skytjenester er forsvinnende liten.

Professoren viser til blant annet Israels bruk av digitale verktøy i krigføring, som hun har vært med å dokumentere i rapporten «Grusomhetens Aksjer» fra Lysverket, en plattform som jobber med folkeopplysning.

– Kommersiell digital teknologi brukes til å begå folkemord i Palestina. Digitale verktøy brukes for å identifisere og drepe palestinere. Når Israel trenger ekstra datakraft til overvåkning, leier de kommersielle skytjenester som Microsoft, forteller Van der Velden.

Vanskelig å bryte

Teknologiselskapenes skytjenester og andre produkter er tett integrert, som gjør det vanskelig å bytte til andre systemer. Dette gjør at selskapene får makt over kundene, mener professoren.

– Stater som USA kan legge press på universiteter og kreve at de kutter ut personer fra sine IT-systemer. Hvis de ikke går med på at deres folk blir sanksjonert, kan hele universitetet bli rammet. Da kan for eksempel staten true med å få teknologiselskap til å kutte alle IT-tjenester. Dette har allerede skjedd ved den internasjonale kriminal-

KRITISK: Professor Maja van der Velden er kritisk til hvordan staten og universitetene har forholdt seg til store teknologiselskaper.

USA kan bruke sine teknologiselskaper til å legge press på Norge og Europa

Truls deLange (29), student og aktiv i Arbeiderpartiet

domstolen.

Van der Velden peker på europeiske tjenester som Libreoffice eller Nextcloud som alternativer til Microsofts tjenester. Målet med alternative tjenester er å ikke være like avhengig av et fåtall amerikanske leverandører.

– Norge har i stor grad overlatt

ansvaret til USA. Spørsmålet er hvor mye UiO er villige til å investere i alternativer. Man kan ikke ignorere de sosiale konsekvensene teknologi har for mennesker. Store teknologiselskaper prioriterer profitt over menneskelig velferd og nytte, sier van der Velden.

Frykter USA

Truls de Lange (29) tar mastergrad i store språkmodeller og studerer språkvitenskap. Han er opptatt av politikken rundt skytjenester og er bekymret for dagens situasjon.

– USA kan bruke teknologiselskapene sine til å legge press på Norge og Europa.

Pasta, autokrati og K-pop

Rekordmange studenter dro på utveksling i fjor, viser nye tall fra Database for høyere utdanning (DBH). Antall studenter som dro ligger på 8159. Over halvparten velger å holde seg innenfor Europa. Det er spesielt tre land som har økt i popularitet, nemlig Frankrike, Spania og Italia. Sistnevnte mottok 866 norske utvekslingsstudenter i 2025, mot 158

for ti år siden.

Antall søkere til Asia har også økt, særlig Sør-Korea. I USA har derimot antallet sunket fra 1200 i 2016 til 532 i fjor. Direktør i HK-dir Sveinung Skule peker på svakere krone, lavere andel stipend fra Lånekassen, og selvfølgelig en uforutsigbar president.

ALA

Fridag på tom tank

Sri Lanka innfører nå helligdag hver onsdag, melder The Guardian. Helligdagen innføres som en løsning på energimangelen i landet, en konsekvens av konflikten i Midtøsten.

Blokaden av Hormuzstredet, som nå har pågått i to uker, har skapt alvorlige konsekvenser for verdensøkonomien. Sri Lanka har allerede innført rasjonering av drivstoff for de nå begrenser arbeidstimer på onsdag.

ger. Alle som går på skole, universitet eller er i arbeid får derfor en fridag midt i uken for å spare enda mer energi.

Sri Lanka har altså funnet løsningen til venstresiden: Om du vil realisere firedagers arbeidsuke, trenger du bare en global konflikt som blokkerer en av våre viktigste importvarer.

ALA

opol bekymrer

Han mener kunnskapen om og det politiske fokuset på skytjenester er for svakt.

– Det er en enorm sektor, men arbeidet er konsentrert i et fåtall store selskaper. Det gjør det vanskelig å få innsikt uten å følge nøye med.

I motsetning til van der Velden, uroer de Lange seg ikke særlig for at enkeltpersoner skal bli sanksjonert. Han er mest redd for den politiske utviklingen i USA.

– Skytjenester og andre datatjenester er lite sårbare for angrep. Problemet er hva som skjer hvis selskapene ikke behandler informasjonen som er lagret på en redelig måte. Jeg er bekymret for kontraktsbrudd og data-tyveri.

Han peker på økende avstand mellom USA og Europa etter handelskrig og uenigheter knyttet til Grønland. Han har blitt usikker på hvor mye man kan stole på USA som alliert.

– Det som bekymrer meg, er at amerikanske myndigheter kan presse selskaper til å gjøre det staten vil, ellers risikerer de å bli stemplet som sikkerhetstrusler, mener de Lange.

Mindre avhengig enn andre

Gard Thomassen, IT-direktør ved UiO, forklarer at universitetet lagrer sine data internt.

Vi vet at kunnskapssektoren er av interesse for fremmede stater

Geir Arild Engh-Hellesvik, avdelingsdirektør for digital og fysisk sikkerhet ved NSM

– Bare én sekstifiredel av UiOs data er lagret i Microsofts skytjenester. Det er lite sammenlignet med andre universiteter, og gjør oss mindre sårbare for uforutsette kostnader eller tekniske proble-

mer med utenlandske skytjenester, sier han.

Samtidig peker han på at Norge bruker store summer på skytjenester: Det er estimert til rundt 26 milliarder kroner i året, og Microsoft står for omtrent 70 prosent av markedet.

– Microsoft tilbyr en viss mengde gratis lagring, men det er vanskelig å flytte data ut av deres systemer. Går man over kvoten blir det mye dyrere enn å drifte egne lagringssystemer.

Thomassen tror universitetene er mest utsatt for prishopp og geopolitiske kriser, snarere enn sanksjoner mot ansatte. Han mener at universitetene og staten kan gjøre mye selv.

– Det er interesse for å ta i bruk våre løsninger på andre universiteter, mange gjør det allerede. I dag er et av vårt mest spennende tiltak samarbeidet med Universitetet i Bergen.

Advarer mot sky-avhengighet

Geir Arild Engh-Hellesvik, avdelingsdirektør for digital og fysisk sikkerhet i Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) deler bekymringen om at norske virksomheter er avhengige av noen få systemer. Han viser til NSMs årlige risikovurdering, Risiko 2026, om digital sikkerhet i Norge.

– Rådene våre gjelder universiteter og høyskoler på lik linje med andre virksomheter i Norge, sier han.

I årets risikovurdering advarer

Man kan ikke ignorere de sosiale konsekvensene teknologi har for mennesker

Maja van der Velden, professor i informatikk ved UiO

NSM om «omfattende bruk av et fåtall utenlandske skytjenester», som øker risikoen for at svikt i enkelte systemer får store konsekvenser, som da Microsoft og Amazon hadde tekniske problemer i oktober 2025.

FOTO: JOAKIM MAGNUS TARALDSEN/ULO

LITE: Gard Thomassen mener at det lite av UiOs data som er lagret i Microsofts skytjenester sammenlignet med andre universiteter.

– Staten overlater valg av IT-leverandør til virksomhetene selv. I Risiko 2026 anbefaler vi virksomheter å planlegge for å kunne bytte leverandør effektivt og å vurdere om det er behov for å spre tjenester hos flere leverandører.

Ifølge Engh-Hellesvik er universitetssektoren av interesse for fremmede stater. Samtidig mener han at enkeltansatte neppe er spesielt utsatt for sanksjoner, i likhet med IT-direktør Thomassen.

– Det er vanskelig å se for seg at ansatte i universitets- og høyskolesektoren blir utsatt for individuelle sanksjoner fra utenlandske aktører.

Avviser kritikken

Cornelia Bjørke, kommunikasjonsdirektør i Microsoft Norge, avviser bekymringene på e-post til Universitas. Bjørke skriver at de tar digital suverenitet og akademisk frihet på alvor.

«Kundene eier sine egne data,

og Microsoft overvåker ikke innhold, sanksjonerer ikke enkeltpersoner for ytringer og gir ikke myndigheter fri eller automatisk tilgang til data.»

Hun skriver videre at data lagres og behandles i tråd med europeisk lovgivning.

«Vi har juridisk forpliktet oss til å sikre kontinuitet i våre tjenester, også i møte med geopolitisk press.»

Når det gjelder kritikken fra Van der Velden om hvordan selskapet blir brukt i Israels krigføring mot palestinerne, viser Bjørke til en uttalelse fra visestyreleder i Microsoft Brad Smith fra september i fjor.

I uttalelsen skriver han at selskapet har avsluttet og deaktivert flere tjenester til Israels forsvarsdepartement. Videre understreker han at Microsoft ikke leverer teknologi som muliggjør masseovervåkning av sivile.

NORGESPRIS-TRØBBEL FOR STUDENTBOLIGER:

Beboere må punge
ut med tusenvis

ENERGITILLEGG: Beboerne på Blindern Studentterhjem må i vår betale 4000 kroner i ekstra strømutfgifter.

Grunnet manglende strømstøtte varsler både Blindern Studentterhjem og SiO økte boutgifter ved sine studentboliger. Regjeringen lover en løsning.

Strømstøtte

Tekst Helene Dahle Gjestland
Foto Ella Jørgensvåg Svendsen

Både Blindern Studentterhjem (BS) og Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) har nylig varslet om en økning i strømutfgifter for sine beboere. Dette fordi studentboliger ikke lenger mottar strømstøtte eller Norgespris.

SiO kunngjorde mandag kveld at de vil øke husleien med fem prosent fra 1. august, hvor 1,8 prosent av økningen er direkte knyttet til de økte strømutfgiftene. Blindern Studentterhjem vil kreve inn et energitillegg på totalt 4000 kroner per beboer. Tillegget vil bli fordelt på tre innbetalinger i løpet av våren.

– Vi får ikke lenger strømstøtte eller Norgespris. Vi har derfor fått betydelig høyere strømkostnader enn det vi har budsjettet med, og er derfor nødt til å kreve inn dette tillegget, sier styreleder og husfar på Blinderen Studentterhjem Christian Lindvall Dahlgren.

Onsdag morgen kom nyheten om at regjeringen og støttepartiene er enige om å finne en løsning

for at studentboliger også skal få Norgespris. Løsningen skal være klar før revidert statsbudsjett legges fram i mai.

Strømregning langt over budsjett

Dahlgren forteller at Blindern Studentterhjem i januar og februar hadde en total energiregning på mer enn 650.000 kroner over budsjettet på 510.000 kroner.

– Vi vil be beboerne dekke cirka 70 prosent av merkostnadene. For våren 2026 anslår vi at det vil være rundt 4000 kroner, sier Dahlgren.

Styrelederen understreker at BS ikke gjør dette for å tjene penger. Studenthjemmet er en stiftelse hvor alt overskudd vil gå tilbake til driften av hjemmet.

– Driftsmodellen gjør at vi ikke har rom for å dekke inn denne typen ekstreme kostnadsøkninger uten å foreta en justering, sier Dahlgren.

Feiltolket ordningen

Den store økningen i strømkostnader skyldes at nettselskapet Elvia oppdaget en feiltolkning av Norgespris-ordningen. Norgespris er en statlig strømstøtteordning som gir norske husholdninger en fast strømpris på 50 øre per kilowattime. Ordningen ble innført i oktober i fjor.

Til å begynne med mottok studentboliger denne støtten, men det viste seg å være feil. Studentboliger faller utenfor Norgespris-ordningen, ettersom flere boenheter deler samme strømmåler. Elvia varslet endringene i desember.

– Vi fikk varsel om dette rett

før jul, etter at budsjettet var vedtatt. Det var først på styremøtet nå i mars at vi for første gang så hvor store merkostnadene ble i januar og februar. Vi er nå i en situasjon hvor vi har budsjettet for lavt, og derfor er vi dessverre nødt til å kreve inn et energitillegg, forteller Dahlgren.

Flere rom står tomme

Håkon Eik Litland (25) tar en mastergrad i biovitenskap ved Universitetet i Oslo. Han har bodd på Blindern Studentterhjem i snart tre år og beskriver studenthjemmet som et fint sted å bo.

– Beliggenheten er jo helt topp, og så får man servert mat tre gan-

For noen er jo dette null problem, mens for andre er det et stort et

Håkon Eik Litland (25), beboer ved Blindern Studentterhjem

ger om dagen. Da slipper man oppvask, som er veldig fint.

Litland forteller at det for øyeblikket står flere rom ledige på studenthjemmet. Det var ikke tilfellet da han flyttet inn i 2023. Han ser ikke bort ifra at høye leiepriser kan være en av grunnene til dette.

– Da jeg flytta inn, måtte jeg ha anbefalingsbrev fra en kompis som hadde bodd der før for i det hele tatt å komme inn. Nå kan vi få en reduksjon i leien om vi klarer å verve noen nye til å flytte inn.

Litland mener de økte strømutfgiftene vil kunne øke bevisstheten om økonomiske forskjeller blant beboerne på Blindern Studentterhjem.

– For noen er jo dette null problem, mens for andre er det et stort et, legger han til.

Urettferdig for studenter

Det er ikke bare Blindern Studentterhjem som merker konsekvensene av økte strømkostnader. SiO og Stiftelsen Anker, begge store studentboligaktører i Oslo, har også hatt en betydelig økning i strømutfgifter siden nyttår. Administrerende direktør i Anker Svein Hov Skjelle mener det er rimelig at også studenter som bor i studentbolig får tilgang til Norgespris:

«Rike mennesker får Norgespris hjemme og på hytta, og det er vanskelig å forstå at studenter med stram økonomi skal bli skadelidende».

Studentterhjem-leder Dahlgren er enig med Skjelle.

– Det er veldig rart at staten subsidierer bygging av studentboliger, mens studentene som bor i boligene skal måtte betale høyere strømstøtte. Det blir litt som å gi med den ene hånden og ta med den andre. Det føles ikke helt rettferdig.

Glade for politisk løsning

«Vi er veldig glade for dagens nyheter om at budsjettpartiene er enige om å finne en løsning for at studentboliger også skal inkluderes i Norgespris-ordningen. Nå er vi spent på å se hva denne løsningen innebærer i praksis», skriver Dahlgren i en e-post til Universi-

OPTIMISTISK: Biovitenskapstudent Håkon Eik Litland (25) har troen på en løsning på strømstøtteutfordringene.

tas onsdag morgen.

Frem til løsningen er på plass, kommer Blindern Studentterhjem fremdeles til å kreve inn energitillegg for våren 2026, men de håper å kunne tilbakebetale pengene på et senere tidspunkt.

Styreleder i SiO Eilif Tanberg skriver til Universitas at samskipnaden er veldig glade for at det har blitt enighet om å finne en løsning, og for at politikerne har lyttet til studentene. SiO vil avvente og se hva som kommer i revidert budsjett, så de kan justere husleieøkningen i august i henhold til effekten de får av støtten.

«Det vil si at effekten av en ny støtteordning fullt og helt vil komme studentene til gode», skriver Tanberg.

Tar opp kampen om finansstudentene

IKKE INTERESSERT: Iris Noelle Mellum Wessenberg (21) er mer interessert i økonomiens politiske sider.

Universitetet i Oslo oppretter ny bachelor i økonomi og finans fra høsten 2026. Avgjørelsen byr på blandede reaksjoner blant økonomistudentene ved instituttet.

Finans

Tekst Theodore Tiller
Foto Jesper Solomon, Adrian Heggem Misfjord, Emilie Holtet

Bachelorprogram i økonomi og finans ble presentert for en lang kø med unge besøkende under Universitetet i Oslos (UiO) åpen dag tidligere i mars.

Ifølge UiOs nettsider vil studiet ved Økonomisk institutt spisses inn på finans og gi kompetanse i mikro- og makroøkonomi, statistikk og dataanalyse.

Programleder for det nye studiet Torje Meyer Hegna mener en bachelor i økonomi og finans vil bidra til nyttig kompetanse til økonomer, både i offentlig og privat sektor, som universitetet tidligere ikke har hatt mulighet å tilby.

– Det å forstå finansmarkedene er veldig viktig for å forstå realøkonomien, mener Hegna.

Han forteller at det tidligere bare har blitt tilbudt ett valgfag innen finans for samfunnsøkonomistudenter. Nå vil det være fire finanssemner for studentene

på Økonomisk institutt.

Hvorfor ikke valgfag?

Likevel er ikke de kommende finansstudentene de eneste som vil kunne benytte seg av det nye studietilbudet. En samfunnsøkonomistudent kan dele over halvparten av emnene med det nye bachelorprogrammet.

– Hvis man vil, kan man konstruere en ganske lik sammensetning av fag på samfunnsøkonomi, anerkjenner Hegna.

Han presiserer likevel at noen nye finanssemner er forbeholdt programstudenter på bachelorprogrammet i økonomi og finans, og at man uansett vil skille seg fra samfunnsøkonomistudenter ved endt studieløp. Hegna forteller videre at de ønsker en bachelor som er mer representativ for kunnskapen man tilegner seg, og mener at derfor et eget program er nødvendig.

– Det er fremdeles forskjeller i programmene man ikke kommer utenom. Hvis man tar så mye finans som mulig i samfunnsøkonomiprogrammet, er det ikke sikkert at det å kalle det en bachelor i

samfunnsøkonomi vil være veldig presist.

Hegna poengterer nødvendigheten av et eget bachelorprogram, framfor et utvidet valgfagtilbud. Han mener at et dedikert program i økonomi og finans gir instituttet mer forutsigbarhet og gjør at de kan prioritere flere finansfag.

– Samfunnsøkonomibachelor ville ikke nødvendigvis tiltrukket seg like mange studenter som hadde vært interesserte i finans. Ved å tilby en spisset bachelor som dette får man også studenter som man vet tar disse fagene, sier han.

Økende interesse for finans

For samfunnsøkonomistudent og leder i fagutvalget for samfunnsøkonomi Bård Andreas Heradstveit (22), er studiet et velkomment og naturlig faglig tilskudd til instituttet.

– I finansverdenen kommer det stadig et ønske om matematisk kompetanse. Det er noe som ikke er så godt dekket av utdanningstilbudet som er i dag, sier Heradstveit.

Han mener derfor at UiO har tatt et godt valg ved å tilby denne utdanningen. Han viser også til økt etterspørsel blant unge

med ren finanst teori, tror jeg gjør at man sitter på kunnskap som banker og departementene har stor nytte av, forteller han.

For ikke å dø ut, bør universitetet kunne møte denne etterspørselen

Bård Andreas Heradstveit (22), leder for fagutvalget til samfunnsøkonomi

Fagutvalgslederen tror ikke denne utdanningen kontra andre økonomistudier gjør at man stiller sterkere i arbeidsmarkedet generelt, men at det har betydning for jobber innenfor finanssektoren.

– Hvis man ønsker å jobbe med renter og obligasjoner, for eksempel, så tror jeg at man har en fordel over samfunnsøkonomer, legger han til.

Ikke for alle økonomistudenter

Ikke alle studenter er imidlertid overbevist om at finansretningen er veien å gå. Iris Noelle Mellum Wessenberg (21) studerer internasjonale studier med fordypning i samfunnsøkonomi på UiO. Hun er mer opptatt av sammenhengen mellom økonomi og politikk.

– Finans er etter min mening mye mer knyttet til privat næringsliv, mens samfunnsøkonomi orienterer seg mer etter politiske forhold. Det passer mer med mine interesser, sier hun.

Hun mener det er få av sine medstudenter som er interessert i finans. Likevel er hun positiv til at UiO nå kan tilby et slikt studium, og mener det kan være et godt alternativ til private læresteder.

– Det er positivt at det offentlige kan konkurrere med det private og ha et bredere tilbud av fag, så de som ønsker å gå en annen retning, kanskje mer inn i det offentlige, søker seg inn her.

Selv har hun ikke interesse av å ta finansfag.

– Jeg ville ikke valgt finansfag hvis jeg kunne. Jeg har jo hatt muligheten til det gjennom valgfag i samfunnsøkonomi, men har valgt det bort, avslutter hun.

Frykter ikke konkurranse

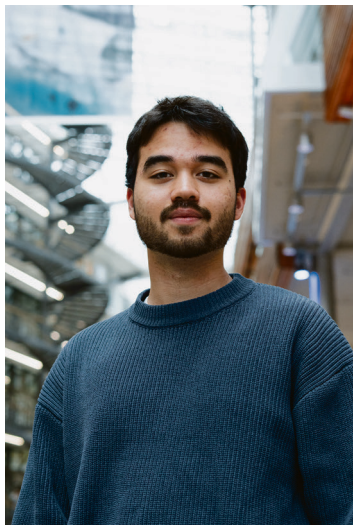
Masterstudent i finans på BI Ludvig Kinarakresna Soeprapto (23) mener at bachelorprogrammet i finans og økonomi tilbyr studenter bred kunnskap, men peker på at studentene klart vil skille seg i arbeidsmarkedet fra den finansutdannede hos BI.

– Vår utdanning i finans er veldig god hvis man ønsker å jobbe i privat sektor, men hvis man ønsker å jobbe i staten, tror jeg man trenger litt mer samfunnsøkonomi.

Soeprapto tror ikke at BI vil møte sterk konkurranse fra UiO

POSITIV: Bård Andreas Heradstveit (22) mener finansstudiet er et naturlig tilskudd til økonomimiljøet på Blindern.

UIO VERSUS BI: Ludvig Kinarakresna Soeprapto (23) tror ikke BI vil oppleve konkurranse for finansstudenter fra UiO i nærmeste framtid.

PROGRAMLEDER: Torje Meyer Hegna leder det nye bachelorprogrammet i økonomi og finans som starter opp ved UiO høsten 2026.

i finansbransjen i den nærmeste framtiden.

– Når norske studenter tenker på økonomi eller finans er det vanligvis BI eller Norges Handelshøyskole, så jeg tror det vil ta tid før BI opplever konkurranse fra UiO, avslutter han.

STUDENTBOLIGSTRID I OSLO:

Støykrav splitter

UENIG: Sigrid Zurbuchen Heiberg (MDG) vil heller gjøre noe med årsaken til støyet enn å lette på kravene.

Byrådet er forsinket med sin plan for 10.000 studentboliger. Samtidig er det uenighet om hvovidt man bør lette på kravene til studentboliger som skal bygges.

Studentboliger

Tekst Carl August Jensehaugen
Foto Jonas Laksekjøn og Adrian Heggem Misfjord

Studentboligsituasjonen i Oslo er sterkt presset. Før studiestart i fjor høst meldte NRK at over 6000 studenter fortsatt sto i kø for studentbolig i Oslo.

I mai i fjor skrev Universitas at bystyret hadde vedtatt at byrådet skulle legge frem en plan for å bygge 10.000 nye studentboliger i Oslo for å lette på studentboligkrisen.

Realiseringen av denne planen ville resultert i en dobling av antallet studentboliger til studentsamskipnaden i Oslo. Planen skulle legges fram innen utgangen av 2025, men den har siden blitt forsinket til senere i 2026. Samtidig har et omfattende regelverk satt stopper for byggingen av studentboliger i blant annet høyblokka på Økern.

Nå har interesseorganisasjonen for studenter tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) og Velferdstinget i Oslo og Akershus (VT) vedtatt en resolusjon der de ber om at studentboliger får unn-

tak fra enkelte støykrav.

Vedtaket vekker reaksjoner fra politisk hold.

MDG er kritiske

– Jeg reagerer veldig på at studentbevegelsen går med på at man skal fjerne støykrav.

Det sier talsperson for byutvikling i Miljøpartiet De Grønne (MDG) i Oslo Sigrid Zurbuchen Heiberg om de planlagte studentboligene på Økern. En plan for å regulere inn studentboliger i høyblokken på Økern har tidligere blitt nedstemt i bystyret på bakgrunn av støynivået og kravet om

en stilleside.

Oslo kommune solgte tidligere i år en tomt på Økern til SiO, hvor byrådet har satt vilkår om bygging av studentboliger. Tomten kan gi inntil 455 studenthybler.

Heiberg, som sitter i bystyret, mener at man heller bør gjøre noe med støyet på de trafikkerte veiene nær de planlagte studentboligene, istedenfor å endre på støykravet.

solusjonen, svarer VT-lederen.

– Det er jo på bakgrunn av at vi ønsker flest mulig studentboliger og at det skal kunne bygges med gode vilkår, i tillegg til at det skal være minst mulig kostnader tilknyttet det å bygge.

– Hvis man bygger med støydempende fasade, kan det øke kostnadene på noen punkter. Likevel vil det gjøre at man har til-

Jeg reagerer veldig på at studentbevegelsen går med på at man skal fjerne støykrav

Sigrid Zurbuchen Heiberg, talsperson for byutvikling og bystyrerepresentant for MDG i Oslo

– Det er biltrafikken som er problemet, ikke støykravet. I Oslo kunne vi for eksempel ha bygd tusener av boliger hvis vi gjorde noe med den kjempetraffikerte Trondheimsveien, mener Heiberg og utdyper:

– Når du har masse trafikk som kjører så fort og skaper masse støy og forurensing, så er det ikke lov å bygge boliger så nært på. Hun foreslår derfor følgende:

– Hvis du hadde satt ned fartsgrensa og hatt tiltak som fikk ned antall biler, så kunne du gjort det mer om til en bygate, og fått svære fine byområder for både studenter og nyutdannede.

Videre forteller Heiberg om et behov for flere ikke-kommersielle aktører som driver studentboliger.

– Da det var boligmangel på 70-tallet, hva gjorde Oslo kommune da? Jo, man gikk sammen med LO, NHO og staten og lagde Anker boligstiftelse som har bygd masse studentboliger. Senest i fjor åpnet det et nytt, stort studenthjem i byen, midt på Grønland. En kunne gjort dette, men ti ganger mer, veldig lett. Da hadde vi bygd alle boligene man trengte.

Vil fjerne støykrav

I VTs resolusjon er det spesielt snakk om kravet om naturlig stilleside. Dette har vist seg å være et problem for en rekke foreslåtte studentboliger, også på Økern. Elisabeth Evelyn Gjødrem er leder i VT og er positiv til å lempe på regelverket. Gjødrem mener at dette vil gjøre at man får bygget flere boliger på kortere tid.

– Er det til studentenes beste å lette på støykravene?

– Det vil jeg absolutt si. Det er jo de valgte representantene fra utdanningsinstitusjonene for studentene i Oslo og Akershus som har vært med og vedtatt denne re-

gang på en helt annen rekkevidde av tomter enn det man har i dag, mener Gjødrem, og understreker at Oslo sårt trenger studentboliger.

Må kunne få sove

Omar Samy Gamal er gruppeleder i bystyret for Sosialistisk Venstreparti (SV) i Oslo. Han er ambivalent til å lette på støykrav, men stiller seg positiv til det når det gjelder områdene på Økern.

– Hvorfor er det akseptabelt for studenter å leve med støy, men ikke for andre?

– Det er viktig for oss å lytte til hva studentene selv mener. Tilfellet Økern kunne det vært interessant å se nærmere på, svarer Gamal, men understreker:

– Det går en grense. Det er ikke akseptabelt med støy i et sånt omfang at du ikke får sove, eller at du blir dårlig av det.

Han påpeker at bosituasjonen ofte er annerledes for studenter enn for ferdigutdannede.

– Vi har ganske strenge støykrav i Norge. Studenter bor der i en gitt periode. De har et liv der de er mye mer ute med venner og på studiestedet. Derfor er de også mindre hjemme, så dette er noe vi er villig til å diskutere.

SV: Høyre bryter valgløftet

Det er ikke bare et omfattende regelverk som er tema for diskusjonen rundt studentboliger i bystyret. Høyre gikk i Oslo til valg på å igangsette byggingen av 10.000 studentboliger hvis de ble valgt, men det var først da SV fremmet forslaget i bystyret i fjor at Høyre stemte for byggingen av flere studentboliger.

Gamal mener at Høyre i byrådet bryter valgløftet om byggingen av 10.000 studentboliger i Oslo.

– Jeg mener de i utgangspunktet brøt løftet sitt idet de satte seg

Bystyret

KRITISK: Omar Samy Gamal er kritisk til forsinkelsen av planen til byrådet for 10.000 nye studentboliger i Oslo.

på bakbeina for at planen skulle komme i det hele tatt. Vi måtte presse det gjennom. Byrådet strittet jo imot hele veien, og det var brudd på løftet.

Han er også kritisk til at planen er forsinket i det hele tatt.

– De har ingen god grunn til at den skal være forsinket utover at de sier at den skal komme i en annen plan. Det er det ikke noen

studentboliger.

«Vi bygger ikke studentboliger selv, men vi legger til rette for dem», skriver North i en e-post til Universitas, og påpeker at Oslo kommune nylig har solgt to eienommer til SiO: en på Økern og en på Tøyen.

«I tillegg har vi bedt regjeringen om at alle som bygger studentboliger bør få billigere lån via

Høyre brøt i utgangspunktet løftet sitt idet de satte seg på bakbeina

Omar Samy Gamal, Gruppeleder i bystyret for SV i Oslo

grunn til, det er en stor nok plan i seg selv.

Han beskriver byrådet som slappe, og at de ikke tar situasjonen for studenter i Oslo på alvor.

– Situasjonen i Oslo for studenter nå, er ekstremt krevende. Det vi trenger, er at de gjør grepene som skal til for å bygge flere studentboliger. Og det gjør de ikke, avslutter Gamal.

Byråden: – Vi jobber aktivt for studentboliger

På spørsmål om løftebrudd svarer byråd for byutvikling Anita Leirvik North (H) at byrådet jobber aktivt for tilrettelegging for flere

Husbanken. Ikke bare student-samskipnaden som i dag. Vi har også bedt om at det bør lempes på støykrav. Alt dette for å få et økt tempo i byggingen av studentboliger».

Byråden avslutter:

«Studentboliger er viktig for oss. Det vil gi studentene en bedre bosituasjon, og det vil også lette presset på det ordinære leiemarkedet.»

universitas@universitas.no

STUDENTJOBB

HVERDAG I HVITT: Mia Øhre (26) har på seg uniform både på jobb og på skolebenken.

Blod alvorlig deltidsjobb

Blir du akutt syk eller alvorlig skadet, er det studenten Mia Øhre (26) du møter på først.

Studentjobb

Tekst Marte Bakke
Foto Jonas Laksekjøn

Mia Øhre (26) studerer medisin på fjerde året ved Universitetet i Oslo (UiO) og balanserer studielivet med jobb på akuttmottaket på Ullevål sykehus. Hun sitter oftest i resepsjonen hvor hun får innblikk i det meste. Til tross for at hun selv ikke jobber

så pasientnært, får hun likevel sitte på første rad og se hvordan alt håndteres i de mest dramatiske medisinske situasjonene.

– Det er veldig spennende og lærerikt! Man kommer rett inn i kjernen av hva det vil si å jobbe på et sykehus.

Stillingstittelen hennes er sekretær, men med tanke på arbeidsoppgavene, er dette en vag beskrivelse.

– Det er ulike roller man kan ha i stillingen, og vi gjør mye

forskjellig, forteller medisinstudenten.

Hun tar telefoner fra leger, pasienter og pårørende. Hun er med på laboratoriet, tar blodprøver og passer på de som ligger på overvåkningsposten. Etter hvert kan hun også jobbe ved akuttskranken som ambulansen ringer inn til.

Legevakt versus akuttmottak

Hun tar også imot pasienter som ankommer akuttmottaket.

Man kommer rett inn i kjernen av hva det vil si å jobbe på et sykehus

Mia Øhre (26), medisinstudent ved UiO

– Hva er forskjellen på et akuttmottak og legevakten?

– Enkelt forklart så er legevakten for alle. Der kommer man altså inn uansett om det er vondt i halsen, en brukket fot eller mageknip man mistenker er blindtarmbetennelse, forklarer Øhre.

– Av alle dem er det kun de

Universitas sjekker ut studentenes deltidsjobber

med blindtarmbetennelse som kommer til oss, legger hun til.

Derav *akutt*-mottak.

– Det kan være vanskelig å forstå hvordan alt på et sykehus fungerer, og det overrasket meg hvor komplekst det er.

Øhre beskriver hvordan jobben har gitt henne større innsikt

Det er såpass gøy at det motiverer meg til å jobbe ekstra ved siden av studiene

Mia Øhre (26), medisinstudent ved UiO

over hvor mye forskjellig man kan jobbe med som lege.

– Det er såpass gøy at det motiverer meg til å jobbe ekstra ved siden av studiene.

Hun påpeker også hvor mye forbedring hun ser i skolearbeidet av den praktiske erfaringen hun får.

– *Gleder du deg til å jobbe mer direkte med pasienter?*

–Ja, veldig! smiler Øhre.

Action som hverdagskost

Uten å dra en øre-nese-hals-vits på den fremtidige legen, er neste spørsmål i rekka om variasjonen i jobben har påvirket hvilken spesialisering Øhre kunne tenke seg å ta.

– Det har gjort meg mer usikker. Alt er så spennende!

Før var hun sikker på at hun ville bli fastlege, men nå har den actionfylte hverdagen gitt mersmak.

Med en så innholdsrik arbeidshverdag, kan man lure på hva som er det villeste hun har vært vitne til.

– Jeg kan si at alt det villeste du kan tenke deg som skjer i Oslo, går gjennom akuttmottaket. Det spørs bare om du er på jobb eller ikke om man får det med seg.

– *Er det noen aspekter ved jobben som du tar med inn i eget liv?*

– Jeg tenker kanskje litt mer over hva man gjør i dagliglivet som kan føre til større skader, men jeg oppfører meg ikke noe annerledes i

hverdagen, sier Øhre og ler.

Selv om hun vil fraråde andre å gjøre det, innrømmer hun at hun fortsatt vil kunne bli sett kjørende på en elsparkesykkel uten hjelm.

universitas@universitas.no

Kvinnelige studenter stre

PAUSE FRA STUDIET: Zara Fatima (25) har hatt pause fra studiet i halvannet år grunnet stress.

Nye tall viser at kvinnelige studenter opplever mer stress enn sine mannlige medstudenter.

Zara Fatima (25) har hatt pause fra studiet i halvannet år for å jobbe med stresshåndtering.

Stress

Tekst Mia Maria Frostad Johansson
Foto Jesper Solomon

Universitas møter kjemistudent Zara Fatima (25) i Realfagsbiblioteket på Blindern. Tilbake i 2020 ble hun intervjuet om sin nylig opprettede kanal på Youtube, hvor hun engasjert delte fra studiehverdagen. Denne gangen skal hun fortelle om en annen side av studenttilværelsen.

Da Fatima begynte på Universitetet i Oslo (UiO) i 2019 var planen klar. Hun skulle fullføre bachelor på tre år, ta mastergrad

og hoppe rett på doktorgrad.

– Hele min personlighet var skole, mimrer hun.

Pause fra studiet

Da koronapandemien traff i 2020, kom stresset og de negative tankene. Det ble utfordrende å følge normert studieprogresjon. Fatima begynte å tvile på seg selv.

– Jeg fikk kanskje en D. Da begynte jeg å tenke over hvor god jeg egentlig er.

Kjemistudiet har obligatoriske labkurs, hvor noen laboppgaver kan være svært krevende. Fatima har opplevd å slite med å sovn dagen før kursene, fordi tankekjøret begynner.

– Tenk om jeg ikke består, om jeg gjør en feil eller har misforstått protokollen?

Når Universitas møter henne, har hun hatt pause fra studiene i halvannet år. I dag jobber hun som lærervikar på Bjerke videregående skole i Oslo. Å undervise i fag hun selv har pause fra, beskriver hun som en positiv erfaring.

– Jeg ville utfordre min indre kritiker. Lærerjobben ble en fin løsning, forteller Fatima.

Arbeidsmengden øker

Nye funn fra Den europeiske studentundersøkelsen viser at kvinnelige studenter oftere opplever stress tilknyttet studiehverdagen enn sine mannlige medstudenter. De nye tallene viser at 53 prosent av kvinnelige studenter stresser med studiekrav minst halvparten av tiden, mot mennenes 40 prosent.

På læringscenteret på Eilert

SKJULT STRESS: Både Elias Helland (23) og Lotte Skrove (24) opplever stress knyttet til studiene, men Helland tror at menn i større grad enn damer skjuler det.

Man skal ikke være så sårbar, så jeg tenker nok at det er noen som underrapporterer

Elias Helland (24), masterstudent ved UiO

Sundts hus møter vi masterstudentene Elias Helland (23) og Lotte Skrove (24). Begge forteller at de kjenner på stress knyttet til studiene.

– Jeg føler veldig på det, sier Skrove.

– Ja, spesielt ved å få studier og jobb til å gå opp, legger Helland til.

Helland jobber hver tredje dag ved siden av studiene. Om han prioriterer skole og ikke jobber så mye, stresser han over det også.

Studiebarometeret for 2025 viser at stor arbeidsmengde blant studenter er en økende trend. Tallene viser at studenter jobber mer og studerer mindre enn tidligere.

– Det fører jo til konstant stress. Noe du har i bakhodet hele tiden,

Kvinner har nok generelt en mer langvarig stressrespons

Kitty Byng, psykolog hos Studentpsykologen

sier Helland.

Tror menn skjuler stresset

Masterstudent Skrove har et annet inntrykk av sine mannlige med-

studenter.

– Mens jeg tenker veldig langt frem, føler jeg at dere er veldig flinke til å ta det mer som det kommer, sier hun.

Helland tror menn i større grad enn damene skjuler stresset de opplever.

– Det var det første jeg tenkte da du fortalte om statistikken, at menn skjuler det litt mer, sier masterstudenten.

– Hvorfor det?

– Man skal ikke være så sårbar. Jeg tenker nok at det er noen som underrapporterer, utdyper han.

De pliktoppfyllende kvinnene

Psykolog Kitty Byng mener at den europeiske undersøkelsen fører seg inn i det generelle bildet. Hun er tilknyttet Studentpsykologen, som er en privat praksis med fokus på studentproblematikk. Byng forteller at kvinner oftere enn menn er utsatt for psykiske plager som angst og depresjon. Hun peker også på sosiale årsaker:

– Kvinner sosialiseres mer til å skulle være pliktoppfyllende og flinke, mens menn kanskje har litt slakkere forventninger til seg selv, forklarer psykologen.

Byng mener også at det kan finnes hormonelle årsaker, og at hormoner påvirker hvordan nervesys-

esser mest

CHILL: De tyske BI-studentene Lukas Müller (26) og Jannis Stapper (26) opplever at studiene stort sett er overkommelige.

temet responderer på fare og trusler. – Kvinner har nok generelt sett en lettere vekket engstelsesrespons, og en mer langvarig stressrespons, sier hun.

Psykologen forteller at stress kan være prestasjonsfremmende fordi det skjerper deg. Hun mener grensen mellom sunt og usunt stress går der stresset blir kronisk.

– Når man går med det konstant, så kan det nok begynne å bli en mer problematisk tilstand.

Det er ikke noe som heter en perfekt student

Zara Fatima (25), bachelorstudent med pause ved UiO

SiO helse: Flest kvinnelige henvendelser

Studenthelsekoordinator og psykologspesialist i SiO Helse Karin Rolness Erichsen skriver til Universitas at stressproblematikk er vanlig blant studentene som oppsøker hjelp hos dem.

«Mange studenter henvender seg til oss fordi de opplever stress knyttet til studiekrav, men svært få søker hjelp grunnet bekymringer knyttet til økonomi og bolig.»

Erichsen forteller også at flertallet av studentene som henvender seg er kvinner. Særlig er problematikken knyttet til bekymringstanker og perfektjonisme.

«Det er også generelt vanligere at kvinner søker hjelp for psykiske plager», legger hun til.

Erichsen understreker imidlertid at i den kliniske praksisen er det ikke noen tydelig kjønnsforskjell når det gjelder stress knyttet til studiekrav.

Hyttetur hver helg

BI-studentene Lukas Müller (26) og Jannis Stapper (26) holder på med masterskriving i finans.

– Akkurat nå er det ganske chill, forteller Müller.

Medstudent Stapper er enig, men føyer til:

– Det er alltid noen toppunkter i semesteret, men normalt er det ganske håndterbart.

Både Müller og Stapper er opprinnelig fra Tyskland. De har begge inntrykk av at nordmenn i større grad enn egne landsmenn har en balanse mellom jobb og fritid.

– Nordmenn drar på hyttetur hver helg, mener Stapper. Han føyer til:

– Kanskje er det bare BI-studenter. Jeg vet ikke, men sannsynligvis.

Bedre enn bra

Tilbake på Realfagsbiblioteket forteller Fatima om veien videre. Planen hennes er å starte på det siste året av bachelorgraden til høsten. Hun vet nå at det går fint å bruke lengre tid enn normalt.

– Jeg tror faktisk at det har gått bedre enn bra også, nettopp fordi det har skjedd ting som var litt uforutsett. Det er viktig for meg å si at du ikke mislykkes selv om du ikke får det til på normal tid. Du har heller ikke mislykkes hvis du får en D eller E eller til og med stryker, sier hun og legger til:

– Det er ikke noe som heter en perfekt student.

Psykolog Kitty Byng er positiv til hvordan Fatima har brukt pausen fra studiet.

– Jeg tror det kunne vært veldig nyttig for folk å kunne bruke mer tid. Kanskje være litt ute i arbeid og prøve litt forskjellige ting før de velger studier, sier Byng.

Byng har også et klart råd til stressede studenter. Det handler om å ta en ting av gangen og lage prioriterte lister.

– Prøv å avdramatisere hvor krise det er med denne eksamenen, avslutter hun.

universitas@universitas.no

ANNONSE:

AVIS

Pen sum for studenter:

MORGENBLADET

10 uker for 10 kroner

Deretter 50 % studentrabatt

Bestill på morgenbladet.no/student

Dagsavisen

50% studentrabatt på Dagsavisen!

Kr 150,- per måned

STUDENTBOLIG

ANKER STUDENTBOLIG

På leting etter et nytt hjem?

www.ankerstudentbolig.no

MUSEUM

Nasjonalmuseet

Utstillinger • Arrangementer
Åpninger • Klubbkveld • Bibliotek
Foredrag • Samtaler

Student under 30 år: 120,-
Medlem U25: 349,-

Astrup Fearnley Museet

U25-medlemskap 190,-
Studentbillett 100,-
Under 20 Gratis

Tilbudsguiden

FORENING

Naturviterne

290,- for hele studieperioden!

Fagforeningen for deg med hjerte for bærekraft

KULTUR

Sentralen

Hos oss arrangeres det **hundrevis** av arrangementer i året.

Konsert, klubb og musikk
Kjøpt, teater og dans
Quiz, spill og kreativt
Boklanseringer, lanseringer, samtaler og utstillinger
Festivaler
Åpen mikrofön

Sentralen Kafe
Hitchhiker Restaurant
Takterassen på Sentralen

www.sentralen.no

Victoria NASJONAL JAZZSCENE

Kart Johansgt. 35

Oslos mest spennende konsertprogram med jazz, improvisasjon og musikk som ikke ligner annet

Studentpriser
Uhørt! med gratis inngang

nasjonaljazzscene.no

YOGA

STUDENTMEDLEMSKAP YOGA

UBEGRENSET YOGA FOR KUN

599,- MND

www.leeelacamelbyen.no

HÅRFJERNING - LASER

OSLO LASERKLINIKK

STUDENTRABATT – Hver time, hele året!

Profesjonelle hud- og laserbehandlinger utført av lege og helsepersonell med 20+ års erfaring.

Behandlinger: Laser hårfjerning, Pigmentflekker & blodkar, Akne & aknear, Hudfornyeelse, Alle typer injeksjoner, Fjerning av føflekker, fettkuler og andre utvekster, Fjerning av uønskede tatoveringer

☛ Egne studentpriser + ekstra rabatt på flere behandlinger!

Trygt, moderne og prisvennlig – midt i Oslo.

📍 Hegdehaugsveien 1, 0352 Oslo

🌐 www.oslolaserklinikk.no

☎ 473 75 218

KLATRESENTER

10 innganger til KR 94 pr stk

Gratis leiesko inkl.

KLATREVERKET

STUDIEONSDAG

KOMBINER KLATRING OG STUDERING!

OSLO KLATRESENTER SKULLERUD

VI HAR STUDENTRABATT!

KINO

BÉLA TARR RETROSPEKTIV

CINEMATEKET

Norsk Filminstitutt

www.cinemateket.no

TILBUDSGUIDEN

Gode tilbud til Oslostudenter

HELSE

Dr.Dropin Fysikalske

Fysioterapeut og kiropraktor med studentrabatt

Vi hjelper deg med alle typer muskel- og leddplager.

- Hjelp mot stiv nakke og hodepine etter lange leddager
- Behandling av ryggplager knyttet til mye sitting eller tunge løft
- Lunding av skulder- og spenningsplager fra PC-arbeid og studier

Se ledige timer

15% studentrabatt ved fremvisning av studentbevis ved oppmøte

drdropin.no/fysikalske | 24 07 70 13

Slik sjekker du opp en odelsarving

Mens noen studenter kniver om bøttekott på Grünerløkka, arver andre hundrevis av mål. Denne uka publiseres oversikten over NMBUs odelsfolk. Og ja, du kan date dem.

Dating

Tekst Theo Salinas Odegard
Foto Adrian Heggem Misfjord

– Det hadde jo vært gøy å finne noen.

Det sier eiendomsstudent ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) Ellen Marie Rustand Rognerud (28). Sammen med 65 andre deltar hun i årets utgave av Odelskatalogen, som publiseres av studentavisa Tuntréet denne uken. Rognerud understreker at det hovedsakelig er for gøy, men håpet om å finne en partner er likevel til stede.

Odelsjente og student i Internasjonale miljø- og utviklingsstudier ved NMBU Frøydis Nes Hagen (23) ser også forventningsfullt på deltakelsen i årets katalog.

– Foreldrene mine møttes på Ås, så jeg håper jo å bli lagt merke til.

Begge er odelsjenter med drømmer om å finne seg en bedre halvdel å ta med tilbake på familiegården. Altså, hvis du går rundt og dagdrømmer om din egen versjon av *Jon blir bonde*, er denne katalogen obligatorisk lesning.

Tradisjon og forventning

Odelsretten er en norsk arverett som gir eldste barn i familien førsterett til å overta gården. Ordningen kan spores tilbake til vikingtiden og innebærer både privilegier og ansvar.

Hvert år produserer samvirkekonsernet Geno en såkalt «oksekatalog» der avlsokser presenteres og kategoriseres, blant annet for å forhindre innavl. Tuntréets odelskatalog er en parodi på denne. Her presenteres studenter ved NMBU med odelsrett, sammen med detaljer om gården de har arverett på.

I stedet for okser på avlsmarkedet er det odelsfolk på datingmarkedet som kategoriseres, med vekt på personlighetstrekk, ferdigheter og (potensiell) fruktbarhet.

På spørsmål om hva som er det beste med velge en partner med odelsrett, understreker Rognerud den unike muligheten odelsretten gir til å bosette seg på en gård.

1. odel

Namn: Frøydis Nes Hagen
Studieretning: Internasjonale miljø og utviklingsstudier, uteksaminerast vår 2027 (hvis jeg ikke tar master)
Årskull: 2003
Rase: Hedmarking, Veldring for å være spesifikk
Legning: Bifil
Fruktbarheit: 2
Jurhelse: Jamt god
Lynne: Likandes, Livlig, Kreativ
Praktiske ferdigheiter: God til å lage mat, God til å bake
Fremtidig yrke: Noe arbeid med klima/natur/mennesker/politikk og samfunn (og mulig økologisk gård på si?)

Det er usikkert om ho skal ta over garden. Garden har fin utsikt, vedlikeholdte bygningar og stor og fin hage. Dei produserar au korn.

Gardslokasjon: Valdre, Innlandet
Driftsform: Korn, skog og utleie av beitemark
Traktorfaktor: Eier ikke egen traktor, men vi har 2 McCormick's og en gammel Fiat
Mål dyrka mark: 380
Mål Innmarksbeite: 150
Mål produktiv skog: 760
Mål utmark totalt: 820

ODELSKATALOGEN: Her er odelsjentenes profiler i katalogen.

– Det er det ikke alle som har uten videre.

Gården hun vokste opp på ligger på Ringerike og omfatter omtrent 8000 mål. Det tilsvarer omtrent 113 fotballbaner.

Med andre ord: Her er det mer enn nok plass til både kyr, korn og

Det hadde jo vært fett. Litt for det kulturelle, litt for økonomien

Odin Kristiansen Midtstu (19), student ved UiO

en god dose ansvar.

– Det er jo et ærefullt oppdrag. Du produserer jo mat for landet, noe som er veldig viktig.

For veldringen Hagen handler det mer om de vakre omstendighetene på en historisk eiendom, spesielt for en fremtidig familie.

– Det er et veldig fint sted for barn å vokse opp. Det er jo svært hus, svært hage og fin utsikt.

Odelsrett, hot or not?

De siste månedene har mediebildet vært preget av oslofolk som flytter ut i marka for å nedbetale boliglånet. For «byrotter» som drømmer

om et roligere liv kan en odelspartner være et forlokkende alternativ, både for å sikre arv og et liv på gård. Bachelorstudent i engelsk ved Universitetet i Oslo Odin Kristiansen Midtstu (19) kjenner til odelsretten og stiller seg positivt til en partner med odelsrett.

– Det hadde jo vært fett. Litt for det kulturelle, litt for økonomien.

– Odelsrett, hot or not?

– Hot, men ikke avgjørende, oppsummerer han.

Katalogdeltaker Hagen er optimistisk i troen på at en osloboer kunne trivdes med å slå seg i lag med en odelsjente.

– Det kommer veldig an på «byrotta», tror jeg. Det er jo mange fordeler! Stillheten og den friske lufta bør jo alle like.

Likevel poengterer hun at livet på bygda begrenser mangfoldige konsumvaner.

– Man kan ikke bare gå og kjøpe seg en cortado på hjørnet når som helst, og det mangler alle kulturtilbudene man finner i en by. Det er litt lenger unna og ikke like stort utvalg.

Forpliktelsesangst?

Odelsjentene Rognerud og Hagen beskriver begge den ambivalente følelsen mellom byrde og plikt som kommer med odelsrett. Tilværelsen som gårdsdriver er heller ikke alltid en dans på roser.

1. odel

Namn: Ellen Marie Rustand Rognerud
Studieretning: Eiendom, uteksaminerast vår 2026
Årskull: 1998
Rase: Ringeriking
Legning: Heterofil
Fruktbarheit: Ubestemt
Jurhelse: Prisverdig
Lynne: Kreativ, Veloppdragen, Kranglefant
Praktiske ferdigheiter: Nevenyttig, God til å bake, Budeie
Fremtidig yrke: Profesjonell kranglefant/jordskiftedommer

Ho skal ta over garden, men har det ikke travelt. Ikke la deg skremme av at gården ligger i Norges kaldeste bygd med en uoffisiell kuldererekord på -52°! Hovedhuset ligger flomsikkert til og er i bygd med mur i nyrenessansenstil (og holder godt på varmen!). Det er ubestemt om hun tar over denne gården eller en annen familiegård i Sigdal (eller begge).

Gardslokasjon: Ringerike
Driftsform: Skog, korn og kjøttproduksjon
Traktorfaktor: Massey Ferguson
Mål dyrka mark: 602
Mål Innmarksbeite: 59
Mål produktiv skog: 6409
Mål utmark totalt: 7310

FOTO: ODELSKATALOGEN / WILLIAM FREDRIK BAKKE DAHL / JONAS LUND HAGEN / ELINE MARIE ALM

BYGUTT: For UiO-student Odin Kristiansen Midtstu (19) er odelsrett et pluss på sjekkemarkedet.

– Det blir veldig hektisk i perioder, med små tidsvinduer og mye som styres av vær og vind vi ikke har kontroll over. Samtidig er det konstant planlegging, tilrettelegging og ting som må ordnes, sier Hagen.

Kvinner fikk ikke odelsrett før 1974, og det har kun gått et par generasjoner siden den gang, noe som merkes, ifølge Rognerud.

– Jeg har hørt om mange jenter som blir med tilbake til gården. Det er jo ofte gutta som tar det fysiske arbeidet. I mitt tilfelle er det jo litt annerledes, og jeg har ikke hørt om så mange tilfeller der bygutta blir med.

Suksessoppskriften

Hva er egentlig det ultimate sjekketrikset for å sikre seg odelsrett?

Ifølge Hagen må de praktiske ferdighetene være på plass, og man må være initiativrik.

Rognerud mener derimot at nøkkelen ligger i tilnærmingen:

– Det handler om å vise interesse. Ingen spørsmål er dumme spørsmål. Vi som kommer fra landet vet jo at byfolk ikke alltid kan så mye. Hvis man har lyst til det, så tenker jeg man får det til.

Katalogen over NMBUs heiteste odelsfolk slippes på Tuntréets nettsider i løpet av uken.

LEDERVALG I NSO:

ERFAREN: Etter fem år er Oscar dos Santos Hellberg-Kvalsvik (26) fortsatt gira på å fortsette i studentpolitikken.

Har utsatt bacheloren i over seks år

Etter flere års erfaring i organisasjonen på lokal- og riksnivå, er dagens lederkandidat gira på enda et år. Denne gang på toppen.

NSO-valg

Tekst Erik Daniel Aubert og
Andreas Nesbø
Foto Adrian Heggem Misfjord

I forrige ukes Universitas kunne man lese om Ada Margrethe Seim, som sammen med Eva Franko Aas og Oscar dos Santos Hellberg-

Kvalsvik er kandidatene til å lede Norsk studentorganisasjon (NSO) det kommende året.

Den brasilianskfødte sunnmøringen Oscar dos Santos Hellberg-Kvalsvik (26) har siden høsten 2019 tatt en bachelor i kjemi på Universitetet i Bergen, men har fortsatt ikke hatt tid til å fullføre graden. Nå vil han bruke

enda et år i studentpolitikken.

Kulturtap gjennom pandemien

– Det er veldig klisjé for studentpolitikere å si «studiestøtten», svarer Hellberg-Kvalsvik på spørsmål om hva som er viktigst for ham å oppnå med NSO.

Han utdyper:

– Vi har færre og færre som ønsker å være tillitsvalgt, fordi vi har en enorm jobb å gjøre.

– Til tross for økt studiestøtte ser man at studenter i dag jobber mer enn noensinne, påpeker han.

– Er det en heldig utvikling når vi vil ha studenter tilbake på

campus? Når målet er at flere skal fullføre på normert tid? Eller når vi skal bygge opp studentkulturen etter koronapandemien?

Hellberg-Kvalsvik opplevde at pandemien førte til et kulturtap da studentfrivilligheten ble svekket.

– Det har både vært et frafall av de som engasjerer seg, men også av de som tar i bruk studentkulturen. Vi har hatt et kulturtap gjennom pandemien, og den gjenoppbyggingen skjer ikke i et vakuum.

At det kan være forholdsvis vanskelig, har han likevel respekt for.

studentbevegelsen godt er uhyre viktig.

By og land

I en debatt mellom lederkandidatene, arangert av NSO, menea Hellberg-Kvalsvik at hans motkandidater gjorde et stort poeng ut av at NSO er for Oslo-basert. Dette stiller han seg kritisk til.

– Man har årlig tillitsvalgte som pakker sammen sine liv, i for eksempel Bergen, og tar med erfaringene fra politikk som er bestemt av 34 medlemslag fra hele landet.

Det er veldig klisjé for studentpolitikere å si «studiestøtten»

Oscar dos Santos Hellberg-Kvalsvik (26),
NSO-lederkandidat, om sine hjertesaker

– Før var det jo enklere å stå på stand på campus, prate med folk og dele ut brosjyrer. Fordi folk var her. Da var de ikke borte på Kiwi fordi de måtte ha en deltidsjobb.

At det er for mange studenter er fint med en deltidsjobb, har han samtidig full forståelse for.

– Men det er den hårfine balansen mellom å ha et valg om det, og å måtte det. Der går vi liksom i feil retning, sier Hellberg-Kvalsvik.

En erfaren formidler

Blant egenskapene en NSO-leder bør ha, trekker Hellberg-Kvalsvik frem evnen til å tåle debatt.

– Man skal lede et kontor, og en organisasjon, der det skal finnes et meningsmangfold. Det å kunne lede en organisasjon som fremmer et uenighetsfellesskap og stå i det, er ufattelig viktig. At man skal kunne stå i konflikt er også avgjørende.

Han tenker riktignok at den viktigste egenskapen en NSO-leder kan ha, er å være en god formidler.

– Det handler om å aktualisere alt som skjer i en studiehverdag til politikere, andre i samfunnet, og dessuten andre studenter. Man skal også kommunisere til sine medlemslag hva man gjør for å drive organisasjonen på best mulig måte.

Sunnmøringen er selv en slik tillitsvalgt, som mener å ikke kjempe for bare Oslo.

– Jeg jobber aktivt mot det selv. Min tid i Oslo er lånt. Når jeg er ferdig i studentpolitikken, skal jeg flytte hjemover.

Samtidig har han forståelse for kritikken.

– Det er jo basert på at man ikke opplever at tilknytningen til organisasjonen er tilstrekkelig, og det er klart noe man kan jobbe mer med. Der har jeg vært opptatt av at medlemslagene skal føle at de kan ta i bruk hele organisasjonen som ressurs.

Han peker blant annet på at det er ti fast ansatte på kontoret, som er tilgjengelig for tillitsvalgte, og at det derfor kan være nyttig å bedre kommunikasjonen til lokallagene.

– Det handler om å be medlemslagene stille krav til oss om hva vi tilbyr av kurs, og informere om at de kan søke midler gjennom ulike fond som kan være til nytte for dem lokalt.

– Å se på det her og likevel kalle NSO en Oslo-basert organisasjon? Nei, det kjøper jeg ikke. Ikke om det hadde vært på tilbud engang, og jeg er sunnmøring.

Flasketuten peker

– Hva gjør du da, om det er du som vinner valget i april?

– Jeg har en flaske brasiliansk sukkerrørssprit som jeg fikk av mamma...

– Blir det helt Caipirinha da...?

– Altså, utfordringen med det er at det skal så jævlig mange lime til, det gjør seg ikke så godt på badet på hotellrommet.

– Hvordan vil du sørge om det går mot nederlag, da?

– Jeg tar jo med flasker likevel da... Nei, men det er ufattelig fint å kunne feire når man vinner, men også når man taper, sier Hellberg-Kvalsvik smilende.

– Men jeg kommer nok til å sørge på min egen måte. Heldigvis har alle lagt inn en fridag etter landsmøtet. Så en liten skogstur i Årvollskogen med mine egne tanker blir det nok da, delvis bakfull!

BRANN PÅ BLINDERN:

– Vi er redde for at dette kan gjenta seg

På få uker har det vært flere påsatte branner på Blindern. Nå ser politiet etter en mulig sammenheng mellom hendelsene.

Brann

Tekst Sofie Vreim
Foto Jonas Laksekjøn

Mandag, 9. mars ble det påsatt brann i fysikkbygget på Blindern. Brannvesenet rykket raskt ut og fikk slukket brannen, ingen ble skadet.

Brannen er én av flere som har blitt meldt på Blindern de siste ukene. Tidligere samme måned ble det rapportert om flere små branner i Kristine Bonnevis hus, biologibygget på Blindern. Direktør for eiendomsavdelingen ved Universitetet i Oslo (UiO) Jon Skogen sa til NRK at det har vært mellom syv og åtte branntilløp, alle tilknyttet Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Ingen av brannene har vært store, men alle anses for å være påsatte. Universitetet innførte derfor adgangsbegrensninger i alle bygg på nedre Blindern dagen etter. Studenter og ansatte må nå bruke kort og kode for tilgang til bygg. Flere vektere er også satt inn.

Ny brann etter tiltak

Selv etter disse tiltakene måtte nødetatene nok en gang rykke ut til et av UiOs bygg. Torsdag samme uke meldte Forskningsparken om en ny påsatt brann. Brannen skal ha blitt startet i et avfallsrom og ble slukket av personer på stedet.

Hvis du vil inn, så kommer du inn

Casper André Johansen (25), fysikkstudent

«Det har vært flere branntilløp på Blindern i løpet av kort tid, og vi er redde for at dette kan gjenta seg» skriver fungerende universitetsdirektør Johannes Falk Paulsen i en e-post til Universitas.

Politiadvokat Nora Stavn Nohart opplyser at politiet har opprettet flere saker etter hendelsene på Blindern og i Forskningsparken.

«Det er iverksatt etterforskning for å avklare om det har skjedd noe straffbart, og om det eventuelt kan være en sammenheng mellom

BRANNRESTER: En brenn papppbit ble funnet i kjelleren der det tidligere har vært meldt om branntilløp. Det er ikke bekreftet at funnet har sammenheng med hendelsene.

hendelsene» skriver hun.

Brann på lab

Branntilløpene strekker seg flere uker tilbake. Allerede 2. mars opplevde masterstudent Ingrid Øien et branntilløp på Kristine Bonnevis hus.

Hun hadde jobbet i et laboratorium tidligere på dagen, men da hun kom tilbake etter en pause, luktet det røyk i rommet.

– Vi fant en påtent pappeske i laben, forteller hun.

Øien sier at det var tydelige tegn på at noen hadde vært inne i rommet.

– Labskap var åpnet, og det så ut som noen hadde tatt ut ting og lett rundt.

Hun forteller at det tidlig i mars ble innført kort- og koderestriksjoner på laboratoriene.

Kunne fått alvorlige konsekvenser

I en e-post sendt til studenter og ansatte ved Institutt for geofag opplyses det at flere av branntilløpene har skjedd mellom klokken 11 og 13.

Det fremgår også i mailen at brannene så langt har vært små, ofte bestående av papir eller søppel antent i mindre beholdere. I ett tilfelle skal det ha vært en gassbeholder i nærheten, noe som kunne fått alvorlige konsekvenser.

UiO opplyser at det fortsatt er trygt å oppholde seg på campus.

«UiO har et velfungerende

varslingssystem som oppdager røyk raskt, noe som har forhindret personskader og skader på bygningene» skriver universitetet i en e-post til Universitas.

De opplyser også at vakt- og alarmsentralen er døgnbemannet.

Vi begynte å lukte røyk

Universitas har snakket med to geologistudenter som var til stede da en av brannene fant sted onsdag forrige uke. De ønsker ikke å stille med navn i avisen.

– Vi skulle ut av forelesning, og så begynte vi å lukte røyk.

Øyevitnene forteller at røyklukten kom fra kjelleren. Kort tid etter så de to personer komme opp kjellertrappen, en jente og en gutt i videregående-alder.

Studentene reagerte på hvordan de to oppførte seg.

– De så forvirra ut. Jeg tror de var litt sjokkerte over at vi også var der. Og at vi *catcha* dem.

Ifølge studentene virket de to nervøse da de ble spurt om hva som hadde skjedd. Gutten forklarte at de hadde sett brannen og slukket den. Han holdt noe som så ut som sandpapir i hånden.

De forteller også at de reagerte på hvordan de forlot bygget.

– De prøvde å gå ut via en rømningsvei i stedet for en vanlig utgang.

Ifølge studentene ble en vakt varslet, men reaksjonen var treg. Vakten klarte derfor ikke å ta igjen de to personene.

RØYKTLUKT: Studenter forteller om røyklukt og uro etter flere branntilløp på Blindern. (Dette er et illustrasjonsbilde og viser ikke den faktiske hendelsen omtalt i saken.)

Studentene håper brannene tar slutt snart.

– Det er kjipt at noen driver med hærverk, og det kan jo bli farlig.

Slitsomt med stengte bygg

Mads Erik Staff Mestl (23) og Casper André Johnsen (25) studerer fysikk og var til stede da brannalar-

tet før forelesning, sier Johnsen.

Han kom tidlig, men hadde ikke tilgang til forelesningssalen. Mestl legger til at han også har hatt problemer med å komme inn på rom der han har hatt viktige vurderinger. Samtidig er det i praksis lett å komme seg inn likevel.

– Det går folk overalt hele tiden, så det går fint å komme inn, sier Mestl.

– *Da funker vel ikke restriksjonene så godt?*

– Nei, jeg tror at hvis du vil inn, så kommer du inn. Det er egentlig bare plagsomt for oss, sier Johnsen.

Studentene understreker at tiltakene er et naturlig grep, men at de ikke fungerer fullt ut i praksis.

Ifølge assisterende universitetsdirektør Johannes Falk Paulsen skal tiltakene universitetet har iverksatt, som adgangsbegrensning med kort og kode, gjøre det vanskeligere for de som ikke har noe i bygningen å gjøre å komme seg inn.

Han oppfordrer alle til å se til at personer som ikke selv har adgangskort,

ikke følger med deg inn i bygningene.

Saken er ennå ikke oppklart, og politiet oppfordrer derfor personer som kan ha informasjon om hendelsene til å ta kontakt via politiets tipsportal.

LÅSTE BYGG: Fysikkstudent Mads Erik Staff Mestl (23) sier studentene hjelper hverandre inn.

men gikk i fysikkbygget mandag. De forteller at det har vært to tilfeller med røykutvikling, og mener studentene har fått lite informasjon. Samtidig opplever de tiltakene universitetet har innført som både plagsomme og lite nyttige.

– I dag sto jeg et kvarter og ven-

I mitt tilfelle vil jeg jo ikke på magisk vis begynne å se etter et halvt år

Sidsel Størmer (27), student ved UiO

ANSVARSFRAKRIVELSE: Sidsel Størmer (27) mener UiO legger for mye av ansvaret over på studentene

Går hardt ut mot tilrettelegging på universitetet

Blindeskrift opp-ned og kodetall som er for små til å leses. Sidsel Størmer (27) mener universitetet fraskriver seg ansvar i møte med synshemmede studenter.

Tilrettelegging

Tekst Anne Marie Torbjørnsdal
Foto Emilie Holtet

Sidsel Størmer (27) går første semester på jussen ved Universitetet i Oslo (UiO), er blind og benytter seg av førerhund når hun tar seg rundt på campus. Fra før av har hun en grad i filosofi fra Cambridge University, og hun mener UiO har noe å lære av det britiske universitetet.

Døra i fjeset

Domus juridica, jusstudentenes andre hjem, sto ferdig i 2020. Ifølge UiO oppfyller bygningen krav til universell utforming, men den ferske jusstudenten har merket seg flere ting som neppe høres forskriftsmessig ut.

Blindeskriften på gelenderet i trappen, som forteller hvilken etasje du befinner deg i, står opp-ned. Bokskapenes kodelås har så små tall at også seende kan ha proble-

mer med å tyde dem.

Hun nevner videre at doene er skiltet med blindeskrift, men at blindeskriften står på dodøra. Skal du forsikre deg om at du er på vei inn i riktig rom for å gjøre ditt for-nødne, risikerer du å få døra midt i fjeset av en medstudent.

Men det er ikke her skoene trykker hardest, mener Størmer.

Forutsigbarhet er alfa og omega

Som blind og student er det viktig med forutsigbarhet i hverdagen og at ting er på samme sted – som fast lesesalplass og skap-plass. Da passer det dårlig at det må søkes

om tilrettelegging hvert semester, selv om man har varig funksjonsnedsettelse.

– Du må søke på nytt om de samme tingene. Det kan være problematisk fordi det er veldig viktig at ting er på samme sted når man ikke ser. Forutsigbarhet er alfa og omega, vil jeg si.

– I mitt tilfelle vil jeg jo ikke på magisk vis begynne å se etter et halvt år.

Å studere med synshemming gjør at du har mer å tenke på enn andre studenter, forteller Størmer.

– Du må alltid være veldig i forkant. Du må snakke med foreleserne og seminarlederne dine og gjerne minne dem på at de skal lese ting høyt. Det er vanskelig når foreleseren din peker på en tavle

Det er en ansvarsfraskrivelse fra universitetet

Sidsel Størmer (27), student ved UiO

og sier «Som dere ser her...».

Størmer presiserer at universitetet gjør mye bra til nytte for synshemmede, ved å blant annet tilby mentorordning, ta opp forelesninger og legge ut pensumlister tidlig.

Det er likevel flere ting hun mener gjør det vanskeligere enn nødvendig å få tilrettelegging ved UiO.

Blybelte for funksjonshemmede

Ifølge Størmer pålegges det studentene mye ekstra arbeid for å få tilrettelegging. Systemet er byråkratisk, og det oppleves som at det er studentene selv som må ta initiativ, følge opp og sørge for at riktige søknader sendes inn. Universitetet tar ikke aktivt kontakt eller ansvar, selv i tilfeller med tidlig opptak til studier, mener hun.

– Jeg tenker det legger et blybelte på funksjonshemmede studenter, som allerede har mye tillegg i hverdagen sin.

Hun opplever at manglende tilrettelegging blir studentens eget problem, dersom de ikke navigerer systemet riktig.

– Det er en ansvarsfraskrivelse fra universitetet. De gjør det ikke enklere for oss å få tilgang på utdanning på lik linje med andre.

– Unngår å gi «fordeler»

Universitetet har et for sterkt fokus på regler fremfor behov, mener jusstudenten.

– Jeg opplevde at jeg delvis ble møtt med «dette er det du har rett på», og ikke «dette er det vi kan gjøre for å gjøre hverdagen din enklest mulig her».

Ifølge Størmer gjenspeiler dette en systemfeil, der målet blir å unngå å gi «fordeler», heller enn å sikre reell lik tilgang til utdanning.

Hun presiserer at de som har hjulpet henne på fakultetet har vært flinke, men at systemet har forbedringspotensial.

– Det som hadde vært fint, hadde vært hvis man kunne ha én person man kunne forholde seg til gjennom hele studiet, og de bare fikset alt med tilrettelegging. At man slipper å forholde seg til tre forskjellige personer som skal gjøre forskjellig tilrettelegging.

Noe å lære av britene?

Jusstudenten savner også at universitetet sentraliserer kompetansen og systematiserer de opparbeidede erfaringene om tilrettelegging av studenter med funksjonsnedsettelse.

– Du må legge hele løypa på nytt, selv om du ikke er den første.

I stedet for en egen enhet med spesialiserte rådgivere, ligger ansvaret for tilrettelegging hos studiekonsulenter på hvert fakultet. Størmer mener dette gjør oppfølgingen svakere, særlig fordi det er få studenter med funksjonsnedsettelse på hvert studie.

Størmer viser til ordningen de har på Cambridge University.

– Der jeg studerte tidligere hadde de Disability Research

Centre med rådgivere som utelukkende jobbet med funksjonshemmede. Det var deres jobb, mens her er det jo studiekonsulentene som gjør den jobben.

«Skal kunne oppnå det læringsutbyttet som kreves»

OPP-NED: Blindeskriften på gelenderet i trappen, som forteller hvilken etasje du befinner deg i, står opp-ned, forteller Sidsel Størmer.

I 2025 mottok UiO mer enn 3000 søknader om tilrettelagt eksamen og om lag 850 søknader om tilrettelegging i studiehverdagen. Studiedirektør ved Audun Digerud bekrefter at studenter med tidlig opptak selv må ta kontakt for å få tilrettelegging, og at ansvaret for oppfølging ligger hos de enkelte fakultetene.

Ifølge Digerud kan studenter med dokumentert varig funksjonsnedsettelse få tilrettelegging for hele studieløpet. Dette vurderes individuelt i hvert tilfelle basert på behov og dokumentasjon.

På spørsmål om for mye fokus på at studenter med funksjonsnedsettelse ikke skal få noen «fordeler» kan medføre at disse studentene får dårlig oppfølging, svarer studiedirektøren følgende:

«Tilretteleggingen skal ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene, men oppveie for de ulemper studenten har. Studentene skal kunne oppnå det læringsutbyttet som kreves for studiet.»

STUDENTER OG ANSATTE KRITISKE TIL NYTT BYGG:

– Det trenger ikke

NYTT UTSTYR: Det nye bygget rommer 371 laboratorier med nytt utstyr. Student Theodor Sandvik (22) er redd labbene blir for trange.

Åtte år etter oppstarten av byggeprosjektet, legges nå de siste byggeklossene på Livsvitenskapsbygget. Studenter og ansatte har blandede følelser rundt flyttinga.

Livsvitenskapsbygget

Tekst Maria Høgetveit Jølle
Foto Jonas Laksekjøen og
Adrian Heggem Misfjord

I starten av mars overtok Universitetet i Oslo (UiO) første ferdige del av landets største universitetsbygg, det nye Livsvitenskapsbygget ved Blindern campus. Fram mot sommeren skal kontorer, laboratorier, auditorier og møterom fylles med utstyr, ansatte og studenter.

Universitas har som første «utenifra», fått se hvordan det nye bygget har blitt på innsiden av den svarte fasaden.

Et ønske om å skape noe nytt

– Livsvitenskapsbygget kom ut fra et behov for å fornye mye av den aktiviteten som er i utdaterte bygg på Nedre Blindern, som Kjemibygningen og Farmasibygningen. Det er også et ønske om å skape noe nytt som åpner for mer tverrfaglighet og mer samarbeid, sier Gunnar Dick.

Dick leder UiOs mottaksprosjekt for Livsvitenskapsbygget. Han viser oss rundt i den nylig

overtatte delen av bygget.

– Her har vi mange ulike fagdisipliner som kommer inn og skal jobbe sammen. Målet er at man får jobbe tettere på hverandre enn en del andre steder på Blindern, hvor man har ett bygg til ett fag.

Livsvitenskapsbyggets 97.500 kvadratmeter skal huse blant annet Kjemisk institutt, Farmasøytisk institutt, Institutt for biovitenskap og flere medisinske miljøer fra Oslo universitetssykehus (OUS).

Kostnadsrammen til byggeprosjektet er nå på 13,6 milliarder kroner, og Dick forteller at det kommer til å koste UiO rundt 500 millioner kroner i året å leie sin del av bygget fra Statsbygg. I statsbudsjettet for 2026 ble det vedtatt at staten vil dekke mye av leien til Universitetet.

Da prosjektet først ble vedtatt av Stortinget i 2018, lå budsjettet på inntil 6.145 milliarder kroner. Det vil si at budsjettet har blitt over dobbelt så stort som først antatt. En stor del av grunnen er at OUS i 2021 ble med i prosjektet, da økte de forventede kostnadene med nesten fem milliarder kroner.

STOLT: Gunnar Dick er leder for mottaksprosjektet av Livsvitenskapsbygget for UiO, og viser stolt fram de nye lokalene til universitetet.

Frykter mangel på studentområder

UiO overtar resten av sin del av bygget i juni. Da skal også rundt 1250 bachelorstudenter og 400 masterstudenter flytte inn. Theodor Sandvik (22) tar en bachelor-

grad i fornybar energi og er blant dem som skal flytte.

– Først tenkte jeg det kom til å bli fint, men etter å ha hørt litt mer om hvordan det kommer til å bli, har jeg litt blandede følelser, sier han.

Sandvik forteller at de har fått lite informasjon om det nye bygget, men at han har hørt at det ikke kommer til å være så mange studentområder.

– Det er ganske viktig for meg med gode studentområder, og det er det en del av hvor jeg er nå. Så det høres litt kjipt ut å flytte, sier han som til nå har holdt til i Kjemibygningen på Blindern.

Prosjektleder Dick viser til at det er store fellesarealer og et bibliotek med sitteplasser som studenter kan benytte seg av i det nye bygget. I tillegg kommer Livsvitenskapsbygget til å by på en egen studentpub.

– Vi har 200 masterplasser som er vanlige kontorplasser. Det er riktignok bare én lukka lese-sal, som ikke er så mye, men det er mange grupperom og samarbeidsarealer.

– Bruker masse penger på å sette trær inne

– Det er jo asbest i bygget vårt, så det blir fint å ikke ha det, sier student Sandvik.

Han ser i utgangspunktet fram til å flytte inn i et nytt og mer moderne bygg med bedre forelesningssaler enn de han er i nå, men han er redd for at det blir trangere på de nye labbene. Han har hørt at laboratoriene i nybygget blir mindre enn de studentene bruker nå i Kjemibygningen på Blindern.

– Prioriterer de studentene, eller prioriterer de bare et moderne bygg når de bruker masse penger på kunst og å sette trær inne, istedenfor større forskningslabber, lurer Sandvik på.

Det er jo asbest i bygget vårt, så det blir fint å ikke ha det

Theodor Sandvik (22),
student ved UiO (som skal flytte til
Livsvitenskapsbygget)

Einar Uggerud, professor emeritus ved Kjemisk institutt, har vært med i planleggingsfasen av det nye bygget fra start. Han bekrefter at det kommer til å være mindre armslag i de nye laboratoriene.

– Det som er et vesentlig poeng her, er at vi har oppnådd det vi ønsker når det gjelder å få tidsriktige laboratorier. Det blir veldig bra. Det er brukt veldig mye tid på å planlegge for å få de skreddersydd til våre behov.

Uggerud skjønner likevel bekymringen til studenten.

– Det å være kreativ i forskning krever ofte å ha litt ekstra plass å

å være så råflott

LANDETS STØRSTE: Det nye bygget som ligger ved Blindern blir landets største universitetsbygg. Fra og med høsten av flytter studenter inn og skal ha undervisning i Livsvitenskapsbygget.

BLANDEDE FØLELSER:
Theodor Sandvik (22)
forteller at han har
blandede følelser rundt
flyttinga til nybygget.

gå på. Så jeg tror det blir en overgang for en del, men andre vil også få bedre plass.

Han tror studentene kommer til å merke mye bra med de nye, moderne laboratoriene, og at de kommer til å bli fornøyde etter hvert.

Uggerud forteller at det er blitt lagt mye tid i å planlegge overgangen. Likevel kan det nok bli litt «armer og bein» det første halvåret med å få alt utstyr på plass og å få ting til å virke.

Det er gjort veldig mye god forskning i dårlige bygninger, så det trenger ikke å være så råflott

Kristian Gundersen,
professor ved Institutt for biovitenskap

– Det vil nok ikke gå helt knirkefritt, så da må studentene være robuste og ta-
kle at det kan være noen tilbakeslag her
og der.

Savner enekontor

Professor ved seksjon for fysiologi og celle-
biologi på UiO, Kristian Gundersen, er ikke
imponert over det nye universitetsbygget.

– Jeg synes ikke det har vært en rasjonell
styring av dette prosjektet, verken faglig el-
ler økonomisk, sier han.

Gundersen skal også inn i det nye bygget
etter sommeren. I Livsvitenskapsbygget er
det planlagt åpne kontorlandskap for man-
ge av de ansatte, eller det Gundersen kaller
«kontorhaller».

– Kontorhaller er helt uegnet for vår
virksomhet. Det fremmer verken dyp tenk-

ning eller at man får jobbe i fred.

Professor Uggerud deler bekymringen.
Han skal flytte fra det han antar er blant de
største kontorene på Blindern, og tviler på
at han som professor emeritus vil få et eget
kontor. Han er bekymret for hva mangelen
på kontor med dører som kan lukkes, vil
ha å si for veiledning av studenter.

– Døden i en akademisk virksomhet

Både Gundersen og Uggerud er bekymret
for at den åpne kontorløsningen fører til at
flere kommer til å sitte på hjemmekontor.

– Det er jo døden i en akademisk virksom-
het, man kan ikke ha aktive forskere og forele-
sere som sitter hjemme. Det gjelder selvføl-
lig også for studentene, sier Uggerud.

Dick forteller at enkeltkontor prioriteres
til ansatte som driver vitenskapelig veiled-
ning og har forskning- og personalledelse,
eller har behov for tilrettelegging.

Ifølge prosjektlederen har de brukt lang
tid på å utvikle kontorkonseptet, som skal
tilrettelegge for samarbeid og moderne må-
ter å jobbe på, hvor man har cellekontorer
og et større innslag av kontorlandskap.

Han viser til at det også handler om byggets
utforming, fordi det i dag er et krav om dagslys.

– Hvis vi skulle hatt veldig mange en-
keltkontorer, hadde det blitt vanskelig å
imøtekomme.

– Trenger ikke være så råflott

Professor Gundersen er i hovedsak opp-
tatt av kontorhallene, men han er også
kritisk til resten av prosessen med det nye
bygget. Han viser til at det har blitt et vel-
dig dyrt bygg, og er redd for at det kom-
mer til å bli dyrt å drifte.

– Det er gjort veldig mye god forskning i
dårlige bygninger, så det trenger ikke å være
så råflott, understreker professoren.

Etter planen skal bygget være ferdig til at
de siste kan flytte inn før jul i år.

KULTUR

Kulturredaktør: **Herman Osnes Opdal**
herman-oo@hotmail.com 413 69 109

PØNK, POLITIKK OG FULLE KJELLERE:

– DET HAR EN BETYDNING Å STÅ SAMLET

Mens verden brenner, søker flere folk til pønken. For Roksana Niebrzegowska (24) fungerer pønk som et politisk våpen.

Pønk

tekst Gyri Høiset
foto Jesper Solomon

I kjelleren på utestedet Revolver i Oslo sentrum er det tett med kropper og ølglass, luften er tung og varm, og bassen dirrer i gulvet. Det er 8. mars, og publikum i alle aldre fyller lokalet fra vegg til vegg. Vokalistene lener seg frem mot publikum og skriker av full hals, og i et øyeblikk føles det som om verden utenfor ikke finnes. Her nede markeres kvinnedagen med støy, svette og et fellesskap.

– Gjennom pønken er det mulighet for at jeg kan ytre meg, og at noen faktisk vil høre på meg, sier Roksana Niebrzegowska (24).

Denne kvelden står Niebrzegowska på scenen med bassen. Hun kaster hodet frem og tilbake mens hun hamrer løs på strenge til den oransje bassgitaren. Til daglig studerer hun design ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO). Samtidig spiller hun i tre ulike pønkband: Draümar, Molbo og Hudkreft. I kveld er det det *hard-core* pønkbandet Draümar hun spiller med.

– I Draümar er låtene politiske og dreier seg mye om den kalde verden man kan føle at man beveger seg inn i, forteller Niebrzegowska.

Ifølge henne handler det om å få ut en stemme

gjennom musikk, hvor andre kan lytte og respondere, gjerne ved å skrike det bandet også skriker.

Det har definitivt gjort at jeg trygt tør å si mine meninger, og har rettet meg inn på en vei mot større politisk bevissthet

Roksana Niebrzegowska (24),
bassist og designstudent

– Det er en veldig effektiv og flott måte å ytre sin politiske mening på. Det er jo det som har vært formålet med selve pønkbevegelsen, fortsetter hun.

Søkte nytt miljø

For Niebrzegowska startet pønken i niende klasse, da hun ble venn med en jente i parallellklassen som også hadde farget hår.

– Jeg husker jeg tenkte «du har rosa hår, jeg har blått hår – hvorfor

har vi egentlig ikke snakket sammen?», sier hun.

Oppvokst på Nordberg på Oslo vest, lei av det miljøet som eksisterte der, søkte hun og venninnen etter et sted å føle seg mer hjemme. Hun forteller om å løpe til første T-bane etter skolen for å komme seg ned på Blitz, kjøpe sigaretter på Lille Bislett og stå utenfor og røyke uten å ha lært seg å inhalere.

De hadde egentlig ikke noe tilhørighet til Blitz-miljøet på den tiden, forteller hun, men ble likevel hengende. Så ble det naturlig at de begynte å spille gigs på huset med bandet sitt, Hudkreft. Bandet startet da de var 14-15 år gamle og fulgte dem gjennom store deler av tenårene.

– Det var inngangsporten til det hele, sier Niebrzegowska.

Blitzhuset har en lang historie med politisk aktivisme og har vært et oppholdssted for venstreradikale siden 1980-tallet.

Sell-out og DIY

Etter hvert ble Hudkreft et navn som dukket opp flere steder utenfor Blitzhuset. De tok en retning inn i det hun selv beskriver som en *sell-out*-verden, de begynte å opptre på større, kommersielle scener,

som Bylarm og Klubbøya.

– I pønk-miljøet er det jo mange som mener at man bare skal spille

MENINGSFULLT: Roksana Niebrzegowska har alltid visst at det var pønk hun ville spille. Her kan hun ytre seg og føle seg hørt.

på autonome scener, på sine egne premisser. Reaksjonene var: «Åja, dere tøyer grensene som faen – og så skal dere komme tilbake hit og spille her igjen på Blitz», sier hun.

Ryktene om at enkelte «ikke synes noe om det» gikk aldri helt inn til bandet. Men hun merket likevel at noen mente de trådte utenfor rammene av hva et *DIY*-band burde gjøre.

Alt krever tid og mengde, og ikke minst folk, for å oppnå noe

Roksana Niebrzegowska (24),
bassist og designstudent

DIY (*Do-it-yourself*)-pønk er den fundamentale ideologien i pønkulturen. Den handler om å klare seg selv, stå utenfor den kommersielle musikkbransjen og skape ting på egne premisser – laget av miljøet selv, for miljøet selv.

– Man spiller for et publikum som i utgangspunktet ikke vet helt hvem du er. De kommer fordi det er et miljø for det, forklarer hun.

Nå er Hudkraft satt litt på pause – bandet var aldri nisse nok for *DIY*-scenene i Europa, da de har en tydelig forankring i norsk pønk. Nå spiller Niebrzegowska mest med Draümar og Molbo.

Molbo har en mer internasjonal stil som har gjort det mulig for dem å reise på turner rundt omkring i Øst-Europa siden 2024.

Avstand til de «store monstrene»

Ifølge Niebrzegowska mener enkelte at man må følge visse regler og tilnærminger i miljøet.

– Noen mener at da bygges det en scene hvor det er et visst utvalg folk som kan komme inn – at det blir eksklusivt.

Det synes ikke Niebrzegowska nødvendigvis er så *fett*, fordi hun har lyst til at flere folk skal kunne tørre å komme inn på steder som Blitz.

– Hvis vi spiller på Bylarm én gang, kan-skje det gjør at det er tre i publikum som synes at det var skikkelig tøft, og så finner de ut at Blitz er en greie. At det finnes et miljø for pønk og kanskje ønsker å engasjere seg, sier Niebrzegowska.

Samtidig forstår hun skepsisen. Hun beskriver et miljø der mange er opptatt av å gjøre alt på egen hånd og holde avstand til bransjektører som vil tjene penger på bandene.

– Jeg tror folk er veldig obs på at man er litt utro mot det vi prøver å bygge selv. Det er ikke ønskelig å få støtte fra disse store monstrene som prøver å ta artister og gjøre dem om til sin egen profitt.

En forenelig ideologi

Når hun prater om kritikken, er det ikke fordi hun er opptatt av å polere pønnen for å passe inn. Snarere tvert imot. For Niebrzegowska handler pønk først og fremst om en bestemt måte å se verden på.

– Jeg føler at begrepet pønk var sterkere og hadde en større betydning før. Jeg vil tro at det finnes mange som har et sterkt behov for å ha det litt snevert: «Du er pønk hvis du gjør dette». Men det er jo også en ting i pønnen at man aldri skal kalle seg pønk, hvis man faktisk er pønk, sier hun med et glimt i øyet.

Likevel opplever hun at det finnes noen felles retningslinjer.

– Det er gjerne en viss ideologi av verden. Noen er mer ekstreme og radikale enn andre, men det finnes alltid nyanser. Vi er nok alle enig i et ønske om en viss verden og et fellesskap hvor pønkere kan være en gruppe med folk som ønsker å lage noe sammen på sine premisser, forteller Niebrzegowska.

Hun peker på at mye av pønnen i dag fortsatt er tydelig politisk, men på andre måter enn på 70- og 80-tallet:

– Det foregår jo fremdeles aktivisme, det er jo fremdeles det samme ønsket om en annen verden. Og så prøver pønnen å få det frem gjennom kultur, musikk og estetikk.

Et varmt fellesskap

I en hverdag preget av økende politisk uro og krig, opplever hun at konsertene blir et sted å legge fra seg noe av tyngden.

– Felleskapsfølelsen spiller en stor rolle. Når vi er samlet, er ting mye finere, og man kjenner på en familiær følelse. Mange som føler seg litt på utsiden andre steder, får en konkret plass å høre til.

Hun beskriver fellesskapet som varmt, et sted hvor det alltid er noen som stiller opp og hvor alle bidrar frivillig. Ifølge henne har det også vært en tydelig vekst i deltakere.

BASS BLESSED: For tre år siden begynte Roksana Niebrzegowska endelig som bassist. Helt siden hun var femten hadde hun spilt gitar, og nå grorser hun av tanken.

– Alle har en innstilling hvor man tenker at man bare må gjøre det man kan, og håpe på en bedre tid, sier Niebrzegowska.

I denne kretsen engasjerer de seg i mange saker, og konserter brukes ofte til å samle inn penger. Friitt Palestina er en kjernesak, men også andre saker som har vært aktuelle i alle år. Dette innebærer blant annet rettigheter for sexarbeidere og skeives rettigheter.

– Man har jo sett gjennom historien at det hjelper å stå på sitt og at det har en betydning å stå samlet i det. Det krever tid og mengde, og ikke minst folk, for å oppnå noe.

Oslo på pønkekartet

Ifølge Niebrzegowska har også Oslo den siste tiden fått en ny posisjon internasjonalt.

– Det er jo gøy at det oppstår flere band her, det er selvfølgelig det vi vil. Men det er ingenting som er mer inspirerende enn å se folk

fra alle mulige deler av verden komme hit og spille, forteller hun.

At Oslo i det hele tatt er blitt et naturlig stoppested, er ingen selvfølge. Vanligvis legger band kjøreruta gjennom Tyskland, men politiske endringer har gjort at flere band nå ser nordover.

Det er en veldig effektiv og flott måte å ytre sin politiske mening på

Roksana Niebrzegowska (24),
bassist og designstudent

– Det har nok mye med boikott av tyske scener å gjøre. Flere scener har vist seg å være pro-Israel.

Pønk betyr mer enn en selv

Midt i denne bevegelsen står Niebrzegowska selv, 24 år gammel, med flere band og et fulltidsengasjement i miljøet. Fra å være tenåringsen som tok T-banen ned til Blitz etter skolen, er hun blitt med på å forme hvordan scenen ser ut i dag.

– Det har definitivt gjort at jeg trygt tør å si mine meninger, og har rettet meg inn på en vei mot større politisk bevissthet.

Dette innebærer å sørge for å ikke bare forholde seg til det som er behagelig og skjer i sin egen sfære, men å faktisk bry seg om det som skjer utover en selv. Det betyr langt mer enn å dukke opp, spille en konsert og gå hjem.

– Jeg har jo vokst opp med dette, og har så mye eierskap til det, forteller hun.

Samtidig som det gir henne en sterk følelse av tilhørighet, ligger det også en slitasje i å være «på» hele tiden. Hvor lenge hun orker å leve akkurat slik, er ikke et spørsmål hun har noe klart svar på ennå. Men ideologien kommer nok til å bli værende med henne resten av livet.

universitas@universitas.no

DEBATT

Idé- og debattredaktør:
edvinvelle@gmail.com

Edvin Velle
983 10 619

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Manosfæren

Den 11. mars slapp Netflix dokumentaren *Inside the Manosphere*, der journalisten Louis Theroux trenger inn i den digitale manosfæren og avslører en millionindustri bygget på menns usikkerhet.

Budskapet er enkelt: Jobb hardt, optimaliser deg selv og bli en «ekte mann». Men det som fremstilles som en maskulinitetskrise, er egentlig noe annet: en kapitalistisk krise.

Nyliberalismen har ingen lojalitet overfor noen – utenom markedet. Enhver kan lykkes, på tross av kjønn eller hudfarge, alt handler om selv-determinering. Likevel opplever stadig færre at dette stemmer, og mange av mennene i dokumentaren kommer selv fra krevende oppvekster og usikre liv.

De tror kampen deres først og fremst handler om lykke, men den handler heller om å

overleve i et system som oppleves brutalt.

For flere av mennene blir også muskler avgjørende markører. Kanskje er det fordi treningssenteret fortsatt er et av de få stedene hvor løftet fortsatt holder: Jobber du hardt, gjør du det bra.

Samtidig har mange av de gamle fellesskapene forsvunnet gjennom finansialisering og sosial nedbygging. Der menn før fant miljøer og tilhørighet, finner de nå sosial isolasjon og algoritmer.

Manosfæren fyller dette tomrommet. Den rammer inn en nostalgi til en tapt fortid og lover kontroll i en verden som føles ute av kontroll – men gjør det ved å gjøre maskulinitet til en forestilling om konstant kamp.

Av Eddy

Ukas overhørt

Hver gang det smeller, blir påskeferien din i Spania litt billigere

Kjell-Magne Rystad i Nettavisen

Jeg har allerede begynt å forberede meg mentalt på sommerferien – ellers er den over før jeg rekker å skjønne at jeg hadde ferie

Littvit student

Visste ikke om jeg skulle le eller gråte etter å ha sett manosfære-dokumentaren

SV-student

DEBATTREGLER I UNIVERSITAS

Har du overhørt/lest noe artig/forferdelig/overraskende blant dine medstudenter?

Vil du få din mening på trykk i Universitas?

Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

samt på hvilket universitet/hvilken høyskole du overhørte det.

Alle sitater blir publisert anonymt.

■ Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende

■ Vi forbeholder oss retten til å forkorte innlegg

■ Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17

■ Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

■ Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

FOTO: SARA LIEN

Milliardoverskudd for byrådet, velferds- mulighet for studentene

Oslo går med milliardoverskudd. Nå bør byrådet styrke studentvelferden før økonomisk press og lange helsekøer gjør studentlivet enda vanskeligere.

Studentvelferd

Elisabeth Evelyn Gjødrem, leder av Velferdstinget i Oslo og Akershus

Torsdag den 26. februar kunne Oslos byråd gå ut med en gladsak: Kommunen går fra underskudd til et positivt driftsresultat på 2,98 milliarder kroner. Det betyr at byrådet endelig har muligheten til å styrke støtten til byens studenter og øke den til et nivå som står i stil med behovene.

Studentenes økonomi og støtte til helse har nådd sitt mest kritiske punkt på lenge. Årets studiebarometer viser at hele 75 prosent av studentene i Oslo er nødt til å jobbe ved siden av studiene, noe de i snitt bruker 15,5 timer på i uka. Timer som kunne bli brukt i lesesalen, blir istedenfor brukt på å få hverdagsøkonomien til å gå opp.

Hvordan vi endte opp her er ikke noe mysterium. Studenter møter lange køer for tannhelse og psykolog, et boligmarked med leiepriser på et absurd høyt nivå og matpriser som spiser stadig mer av et allerede stramt budsjett. Det er tydelig at studentstøtten ikke lenger strekker til. Studentlivet i Oslo er i ferd med å bli økonomisk uutholdelig.

Nettopp derfor trenger vi mer studentvelferd. Studentsamskipnaden i Oslo (Sio) tilbyr bolig, tannhelse, psykologtjenester og rimelige mattilbud til studenter. Dette avlaster det offentlige helsevesenet og er helt avgjørende for å gjøre studenthverdagen økonomisk håndterbar i en stadig dyrere by. Støtten til Sio har dessverre blitt nedprioritert i tidligere budsjetter.

Finansieringen av Sios psykiske helsetjenester har over tid hatt et klart behov for styrking, men i løpet av denne byrådsperioden ble støtten redusert fra om

lag 3 millioner kroner til kun 1,1 millioner. Ifølge Studentenes helse- og trivselsundersøkelsen (Shot) fra 2023 sliter én av tre studenter med psykiske helseutfordringer, og DPS-ene (spesialisthelsetjeneste for voksne med moderate til alvorlige psykiske lidelser) i Oslo melder allerede om sprengt kapasitet.

Økt finansiering til Sio vil derfor ikke bare styrke studentenes tilbud, det vil også bidra til å avlaste det offentlige hjelpeapparatet og gi raskere hjelp til en sårbar gruppe innbyggere.

I 2025 kuttet byrådet også støtten til private tannhelsetjenester. Det rammet Sio, til tross for at samskipnaden ikke bør likestilles med kommersielle aktører. Konsekvensen er paradoksalt: Det har blitt billigere for studenter å benytte kommunale tannhelsetjenester som allerede har sprengt kapasitet, enn å bruke tilbudet som er spesielt utviklet for dem.

Resultatet er lengre køer, feil ressursbruk og et svekket studenttilbud. Disse kuttene har presset en studentvelferd som allerede er overbelastet, og resultert i at tilbudene har måttet bli skalert ned.

Vi i Velferdstinget i Oslo og Akershus representerer over 80.000 studenter. I år etter år har vi fremmet de samme kravene i budsjettprosessene: økt støtte til studentboliger, psykisk helse og tannhelse. Behovene har ikke blitt mindre – de har blitt større.

Å gjeninnføre og styrke støtten til Sios tannhelse- og psykiske helsetjenester vil være en konkret og målrettet investering i studentenes levekår. Når byrådet kan vise til et milliardoverskudd, bør de gripe denne muligheten til å gjøre en reell forskjell for studentene som i flere år har varslet om et økende press.

debatt@universitas.no

Studentliv på fylla

Studentlivet blir ofte fremstilt som den beste tiden i livet. Det handler om frihet, nye venner og sosialt fellesskap. Men for mange handler det også om én ting: alkohol.

Drikkepress

Hedda Sofie Riddervold, medlem i Unge Venstre

Det kan til tider virke som om alkohol er selve inngangsbilletten til det sosiale livet som student. Vi skal på hyttetur, da skal det drikkes. Vi skal ha en sosial kveld, da skal det drikkes. Vi skal reise, da skal det drikkes. Nesten uansett hva vi gjør, er forventningen den samme: Man skal bli full. Helst veldig full.

Det er her jeg mener vi har et problem. For hva skjer med dem

som ikke ønsker å drikke? Eller som ikke ønsker å drikke så mye?

Det tas nesten for gitt at man ikke kan ha det gøy uten alkohol. De som bestemmer seg for ikke å drikke kan ofte bli sett rart på, få kommentarer som «så kjedelig du er», eller få høre «hallo, du må jo være med». Hvis du ikke drikker, blir du fort oppfattet som usosial, selv om du faktisk bare har tatt et annet valg. Jeg mener ikke at det er galt å drikke. Folk må jo få ta sine egne

valg. Problemet oppstår når det ikke oppleves som et reelt valg å la være. Når det å takke «nei» fører til at man faller utenfor fellesskapet. Da har alkoholkulturen gått for langt.

Studentmiljøer skal være inkluderende, men alkoholkulturen kan virke ekskluderende.

Mange arrangementer er bygget rundt festing, og alternative

tilbud uten alkohol får ofte mindre oppmerksomhet. Det skaper

Nesten uansett hva vi gjør, er forventningen den samme: Man skal bli full

en kultur der det å være «med» betyr å være med på å drikke.

Spørsmålet jeg ønsker å stille er om vi har blitt så vant til alko-

holkulturen at vi slutter å stille spørsmål ved den. Vi snakker ofte om inkludering, psykisk helse og utenforskap blant unge, og kanskje bør vi også snakke mer ærlig om alkoholens rolle i studentlivet. Hvorfor er det så vanskelig å akseptere at noen ikke vil drikke? Hvorfor er det så provoserende for noen at andre velger annerledes? Det burde jo være like normalt – eller akseptabelt – å si nei som å si ja.

Studentlivet handler om mer enn fyll og fylleangst. Det skal handle om læring, vennskap og utvikling. Da må vi også tørre å utfordre en kultur der alkohol står i sentrum for nesten alt sosialt.

debatt@universitas.no

Irans fremtid kan ikke arves

Det er ingen tvil om at det iranske folket lever under et brutalt regime som har mistet all sin moralske legitimitet. Men solidaritet med folkets kamp må ikke reduseres til støtte for én bestemt person.

Iran

Ehsan Tutunchian, menneskerettsaktivist og tidligere student ved UiO

Protestene i Iran springer ut av brede samfunnslag – arbeidere, studenter, minoriteter og foreninger og aktivister fra sivilsamfunnet. Kravet er systemskifte og folkelig suverenitet. Å fremstille den tidligere kronprinsen av Iran Reza Pahlavi som en samlende figur for hele denne bevegelsen, er en betydelig forenkling. Han skaper splittelse og dyp skepsis mellom iranere i hele verden.

Pahlavi-navnet er uløselig knyttet til styret under Moham-

mad Reza Pahlavi – et regime preget av politisk undertrykking, fravær av reell pluralisme og et brutalt sikkerhetsapparat. At dagens regime er mer omfattende i sin undertrykkelse, betyr ikke at folket er blottet for historisk hukommelse.

For mange iranere representerer derfor Reza Pahlavi ikke bare et sekulært alternativ, men også en mulig gjenopplivning av makt konsentrert i én familie.

Et annet sentralt problem er

mangelen på et tydelig oppgjør med fortiden. Reza Pahlavi har aldri uttrykt en klar og uforbe-

Det er iranerne selv som må velte regimet gjennom strukturert og kollektiv kamp

den fordømmelse av overgrepene begått under hans fars og bestefars styre. Han har i tillegg aldri lagt frem en konkret plan for full åpenhet rundt familiens formue, eller en uavhengig gransking og

eventuell tilbakeføring av midler som tilhører det iranske folket.

I en bevegelse som krever slutt på korrupsjon og maktmisbruk, er dette spørsmål som ikke kan avfeies. Demokratisk legitimitet forutsetter ansvarliggjøring – også av egen historie.

Demonstrasjonene i Iran er mangfoldige og sammensatte. De har rot i arbeidermiljøer, studentbevegelser, minoriteters rettighetskamp, fagforeninger og den urbane middelklassen. Det grunnleggende kravet er et regimeskifte som får slutt på både et religiøst teokrati og et monarkisk diktatur. De krever folkelig suverenitet.

Autoritære systemer faller ikke gjennom symboler alene. De faller når det bygges organisert, vedvarende motstand inne i landet,

gjennom profesjonsnettverk og koordinert mobilisering. Det er iranerne selv som må velte regimet gjennom strukturert og kollektiv kamp.

En genuin overgang må bygge på brede, representative strukturer som inkluderer ulike politiske retninger, etniske grupper og samfunnslag. Internasjonal støtte bør rettes mot menneskerettigheter, rettsstat og beskyttelse av sivilsamfunnet – ikke mot personfokusede prosjekter. Irans frigjøring vil ikke komme gjennom nostalgi eller symboler, men gjennom organisert motstandskamp inne i landet.

Hvis målet er ekte folkesuverenitet, må fremtidens styreform avgjøres gjennom en fri og inkluderende prosess – uten forhåndsdefinerte arvinger til makten.

Regimet må bort. Irans fremtid kan ikke arves. Den må bygges av folket selv.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Pæra

VANDRING: Plipp, plopp og plomma nyter det nyankomne vårværet.

Ukas sitat:

Hadde jeg vært student i dag, hadde jeg brukt AI til absolutt alt

Oscar Westerlin i VG

Anmelderredaktør:
juliakbueso@gmail.com

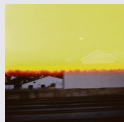
Julia Bueso
482 46 820

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

Veps – «If I Was a Mother»
Mer lavmælt enn vanlig, men med samme harmoniske vokaler og sjarm

Simen Mitlid – «It's Okay»
Melankolsk og sjelfullt, sunget av en karakteristisk lun stemme

Universitas advarer

Morgan Sulele, Staysman – «Ingen som skal hjem»
Setter noen på denne sangen, drar i hvert fall jeg hjem!

Fløi – «Faen meg tilbake»
Følelsesladet og inderlig vokal, men likevel glatt og motstandsløs

Utstilling:

I søken etter utveier

Håpet i fellesskapets kraft ble utforsket på et lekent, men noe uforløst vis i gruppeutstillingen «Sjeleføde» ved Galleri Granum denne helgen.

Sjeleføde

Hva: Gruppeutstilling, «Sjeleføde»
Hvem: Åsne Galland, Oda Marie Honningdal-Bruun og Frances Rachel Alberto Johansen
Hvor: Galleri Granum, 13. - 15. mars

De tre kunststudentene bak utstillingen lykkes i å skape et hjemmekoselig utstillingsformat. Selve rommet inngår i en idealistisk visjon om fellesskapets kraft. Dette speiles med at publikum inviteres til å slå seg ned rundt et spisebord hvor kunstner Frances Rachel Alberto Johansen har laget både brød, smør og kombucha. Jeg lager meg velvillig en kopp te og setter meg ned.

Utviskede grenser

I den varme atmosfæren viser Åsne Galland en bok liggende på en trestamme, med tittelen *I am not God, but I am something similar*. Her tilbys en eksistensiell dveling ved siden av forlokkende enkle svar. Det er

langt fra en skissepreget dagbok som blir presentert. Fine kollasjer, vittig tekst og enkle tegninger skaper heller en tettpakket tvetydighet. Det er som om kunstneren misliker selvhjelpsspråket som nærmest er internalisert hos en yngre generasjon, men samtidig klamrer seg fast til det i mørke øyeblikk.

De tre tegningene med tittel *Kan vi finne hverandre i nyansene?* av Oda Marie Honningdal-Bruun preges av en ydmyk strek. På sitt vis viser de hvordan ruter, farger og bevegelse i visuelle uttrykk kan gjøre det relasjonelle tydeligere og i beste fall lettere å få grep om. Det blir et sart univers, hvor grensen mellom minner og fantasi fremstår utvasket.

Hjemmelaget manifest

Anti-Meta-forestillinger fremkommer med en viss indignasjon i et hjemmelaget manifest i Johansens verk *Hvordan vil du bruke tiden din?*. Denne delen av utstillingen beveger seg nær en type konstruert bevisstgjøring. Det som nok er et ektefølt ønske om endret væren-i-verden og en forståelig fortvilelse rundt sosiale medier, blandes med absolutt-tenkning. Litt krevende blir det å tenke annet enn at kunstneren selv har vært opptatt av et typisk Instagram-

format – en måte å estetisere eget liv og visuelle inntrykk på – og nå ser seg nødt til å endre kurs. Eller videreføre lignende form for selvpresentasjon på en annen plattform.

Videoverket *Barnlig* av samme kunstner gir assosiasjoner til en løst redigert vlog med en dreining mot det lekne og naive. Hun filmer seg selv lese bok og ikledd ulike antrekk mens små klipp fra egen barndom dukker opp. Med foregående verk i bakholdet blir det umiddelbare spørsmålet: Hvorfor filme seg selv mens man leser? Ideen om selvpresentasjon på sosiale medier er spennende, og hvordan dette behovet tar form i en anti-Meta-verden er et betimelig spørsmål. Spenningen her er det som egentlig skriker etter å bli utforsket. Det savner jeg.

Å lete etter utveier

I sin helhet fungerer utstillingen fint som en kilde til utforskning av det relasjonelle, og åpner opp for en samtale rundt hva som bør løftes i fellesskap. Kall det gjerne en lek med etterlengtede strategier og utveier i mørke tider. Samtidig kunne utstillingen med fordel få snakke litt mer for seg selv. Et par setninger henger igjen som i overkant innlysende. Som for eksempel i sammenheng med spisebordet: «Måltidet har vært viktig i hele menneskers historie». De tre

FOTO: FRANCES RACHEL ALBERTO JOHANSEN

kunststudentene tar uten tvil omsorgsidealet på fulleste alvor – hvor det å skape former for myke rom er en klar tendens innen samtidskunsten og her også forstås som et genuint behov.

Elisa Turcato Bakken
anmeldelser@universitas.no

Konsert:

Trommer som kan slå og synther som kan kile

Er Oslos pønkscene tilbake? Hayeminol overbeviste i alle fall oss om at det er tilfellet. Selv om det gjøres i en drakt som visstnok kan få gamle-gutta til å grøsse.

Hayeminol

Hvem: Hayeminol
Hva: Konsert
Hvor: John Dee

– De spiller det man kan kalle vise-pønk, men ikke si det høyt, de gamle gutta liker nemlig ikke uttrykket!

Slik forklarer en ivrig konsertgjenger hva vi som har samlet oss på John Dee denne lørdagskvelden er i ferd med å se. Men når Hayeminol endelig inntar scenen, og det riffes i de første gitarstrengene, så vet jeg helt ærlig ikke hva min informant i publikum babler om.

For ut kommer en gjeng som ligner på en kryssning av Pelle og Proffen og Ozzy Osbourne.

FOTO: ERIK DANIEL AUBERT

Oppe og nikker

Energien er så oppe og nikker fra første låt av at vokalist Ånon Sørnæs' rekvisitter tar fart og fyker av sted ut i publikum.

– Jeg mista vannflaska mi etter første låt! Jeg vet seriøst ikke hvor den ble av, ler han, før konserten sparkes videre.

Hayeminol slapp tidligere i år plata *Ingen vår i år*, og når tittellåta kommer på, blir det vanskelig å ikke føle seg gjennomgrov der man står og digger med øl i både hånd og blod. Men mens jeg står der midt i havet av

mennesker og rytmisk gitarstøy, kommer jeg på hva jeg ble fortalt før konserten begynte. Det var dette med vise-pønk, hva betyr nå det engang?

– Pønk er pønk, hadde min los i pønkmengden sagt. Ja, for hvem som helst kan vel bumpe fete riff og riste på langt, svett hår. Mine tanker forsvant derimot fort bort da trommissen slang av seg t-skjorta og begynte å gi symbalene møkkajuling. Jeg er tilbake i gjørma, og den er våt og varm!

– Bedre stemning skal du lete lenge etter! roper fotograf Erik da låta «På skinner» smelles i gang, og blodrøde lyskastere får John Dee til å se ut som vi er inni en skål med jordbærgelé.

Det knaker

Men plutselig skjer det noe. Jeg aner et lurt blick i sidesynet mitt da stemningen plutselig skifter, og synthen får spille alene. Trestemt synger bandet mens trommissen, fremdeles i baris, gir trommene en liten pause fra skambanking. Vise-pønk er i full effekt.

Hayeminol har vist at de både kan rocke

av deg sokkene og få deg til å vaie med armene rundt sidemannen. Det er i krysnningen mellom disse to sinnsstemningene at Hayeminol skinner. Låta «Syntetisk Brennesle» blir for meg et klart høydepunkt. I gjennomgang av egne notater fant jeg sitatet: «Syntetisk Brennesle er følelsen av å gå ned en grusvei i splitter nye sko, det knaker!»

Vil ha mer!

Om jeg skal trekke konserten ned, så må det være måten Hayeminol slipper tak i meg like fort som de trakk meg inn. Ordet *tease* blir en underdrivelse.

Men når den største kritikken av en konsert er at man vil ha mer av den, så kan man trygt si at noe er blitt gjort riktig.

Oppfordringen er enkel: Om du vil være en kul type, gi deg selv muligheten til å kunne si at du har sett Hayeminol live.

– Vi knytter oss til ting vi burde gå forbi, er budskapet på siste låta.

For selv om jeg skjønner nå hvorfor man ikke bør knytte seg til ting som kan forsvinne, er jeg i alle fall jævlig glad jeg ikke bare gikk forbi John Dee denne lørdagskvelden.

Andreas Nesbø & Erik Daniel Aubert
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Samfunnets forfall

Hvem: Studenter Hva: Fyll Hvorfor: Opplysning

Forrige uke hadde universitetsbiblioteket en ny runde der de kvittet seg med bøker. Hovedsakelig handlet bøkene om kristendom og fransk sosialisme. Om det er en sammenheng mellom disse, vites ikke.

I en bok om kristendom i Bergen før 1880 kunne man blant annet lese at ungdommen hadde løpt løpsk. Gutter i konfirmasjonsalder ble sett ravende fulle rundt i gatene. Det moralske forfallet var verre enn noen gang i Bergen anno 1870. Løsningen var å

tukte guttene hardt, helst offentlig. Noen vil kanskje se paralleller til kunnskapsminister Kari Nessa Nordtuns siste påfunn, noe jeg åpenbart holder meg for god til.

Ukens anbefaling er uansett denne: Benytt deg av gratis opphørssalg på universitetsbiblioteket. Stikk av til en annen tid for en liten stund og innse at ting har gått til helvete før.

Hallvard Misje, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Søndagens lammende kraft

Hvem: Alle eksistensielle Hva: Søndagsblues Hvorfor: Unngå handlingslammelse

Enda en tom søndag. En rastløshet kommer krypende inn på meg og jeg går i små sirkler rundt meg selv. Hva bør jeg gjøre? Sove mer, rydde gjennom klær, finne ting å kvitte meg med, tørke støv på toppen av klesskapet, ringe mormor eller farmor, eller begge, lese en av de fire avisene som ligger på stuebordet,

gå en tur, se en film, bake brød, koke meg en kopp te? Listen med alternativer er utømmelig, men beslutsomheten min uteblir. I stedet går timene og tankene i full fart fram til kvelden er her. På den syvende dagen hvilte Gud, men det er saktens lettere sagt enn gjort.

Julia Bueso, anmelderredaktør i Universitas

Film:

Drep deg tilbake på jobbmarkedet!

Deppa fordi du ligger dårlig an til å få drømme-internshipet denne sommeren? I *No Other Choice* løses det ved å ta knekken på konkurrentene!

No Other Choice

Hva: Spillefilm
Sjanger: Mørk komedie
Regissør: Park Chan-wook

Vengeance-trilogien. *Joint Security Area*. *Thirst*. *The Handmaiden*. *Decision to Leave*. En filmografi så bunnsolid at den burde være hevet over all diskusjon. Like fullt står regissør Park Chan-wook fremdeles uten en eneste Oscar-nominasjon. Nå er han aktuell med den mørke komedien *No Other Choice* – hans morsomste, men også mest menneskelige film hittil.

Ubehagelig presis satire

Filmen følger Han-su (Lee Byung-hun), en respektert arbeidsmann på papirfabrikken Solar Paper, som får livet snudd på hodet når han brått mister jobben etter 25 år. Han-su har gjort alt riktig: vært lojal, pliktoppfyllende og stabil, en mann som har innrettet hele identiteten sin etter arbeidets rytme og løfter. Når rytmen brytes, rakner også selvbildet. Hjemme forsøker han å opprettholde forestillingen om kontroll, overfor både kone, barn og seg selv.

Park skildrer hvordan et brutalt arbeidsmarked ikke bare ydmyker, men også forvandler. For Han-su blir den desperate konkurransen etter hvert så altoppslukende at selve tanken på andre jobbsøkere plutselig fremstår som en trussel.

Derfra dras filmen gradvis over i en bekmørk komedie gjennom moralsk sammenbrudd. Han-su innser ironisk nok at den sikreste veien tilbake inn i arbeidslivet ikke nødvendigvis er å være best kvalifisert, men å sørge for at rivalene forsvinner. Det er i dette spennet mellom det hverdagslige og det groteske at *No Other Choice* virkelig biter fra seg: Filmen er hysterisk morsom, men også ubehagelig presis i sin satire av et samfunn der menneskeverdet må vike for beinhard konkurranse.

Neon-plakaten

Heller ikke *No Other Choice* klarte å sikre Park en nominasjon hos Oscar-akademiet. Kanskje sier det mer om Akademiet enn om Park. Filmselskapet Neon, som sto for den nordamerikanske lanseringen og markedsføringen av filmen, var lite fornøyd med Oscar-snobben.

De svarte med den avbildete plakaten, som viser hovedpersonen Man-su i et av filmens morsommere øyeblikk.

Plakaten spiller på «For your consideration» – kampanjerepet rettet mot Akademiets med-

INSTAGRAM: NO OTHER CHOICE FILM & NEON RATED

lemmer i nominasjonssesongen – som nå lyder «F your consideration». Øverst står «A snub above the rest»: et bitende svar på at en av samtidens mest stilbevisste regissører fremdeles ikke anses som nominasjonsverdig av Akademiet.

Stilsikker skadefryd

For denne filmen er både nominasjons- og prisverdig, og har allerede bevist det ved å knabbe til seg en rekke priser utenfor Hollywoods selvhøytidelige priskarusell.

Det er ikke vanskelig å forstå hvorfor. Park vet nøyaktig hvor han skal plassere kameraet, og enda viktigere: når han skal la det stå stille.

I *No Other Choice* blir hvert utsnitt ladet med mening. Erotiske nærbilder, kliniske totaler og presise bevegelser gjennom rom og landskap gjør selv de mest hverdagslige handlingene nervøse, morsomme eller direkte truende. Vi følger hovedpersonen i alt fra absurde Facetime-samtaler, til bunnen av et ølglass, som et dyr som prøver å bryte fri fra fangenskap. Han-sus gradvise forfall registreres med en nesten stilsikker form for skadefryd fra Parks side.

Et siste stikk

Det mest slående med *No Other Choice* er at Park aldri gjør Han-su til et rent monster. Ler Byung-hun spiller ham med en blanding av stakkarslighet, skam og manisk beslutsomhet som gjør ham både frastøtende og dypt gjenkjennelig. Filmen insisterer på at dette ikke bare er historien om én gal mann, men om et system som presser vanlige mennesker til å gjøre det utenkelige.

Lees ansiktsuttrykk rommer mot slutten av filmen et fullstendig tap av identitet og menneskelighet. Et siste brutalt knivstikk til publikum. Men Park – slu som han er – vrir kniven.

For helt fram til filmens siste, satiriske sekvens, lar han oss aldri glemme at den blodstenkte hovedpersonen en gang var en helt alminnelig familiefar. En mann som til syvende og sist bare ville jobbe og forsørge familien sin. *No Other Choice* gir seerne et dystopisk, men nokså realistisk bilde på hvordan fremtiden ser ut. En fremtid der vi alle, før eller siden, er dømt til å tape.

Casper Ingebretsen Hauen
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender uke 12 & 13

20/3 Slippkonsert med Dancing the conga

Indiebandet, eller rettere sagt new punk-bandet, Dancing the conga har slippkonsert for sitt andre album *And now... We take America* på fredag, etter debuten *Trying to Define Newpunk*. Bandet er seg selv like, og synger nok en gang om alt fra krig, skatt og avgift, men også kjærlighet, mening og lunsjpenger på en morsom og presis måte. Med varme og energi har de herlig tilstedeværelse på scenen, og enda bedre er det at scenen er Parkteateret!

Hvor: Parkteateret
Når: Fredag 20. mars kl 20

27/3 CLUB U1

Fredag den 27. mars er CLUB U1 tilbake! Det må ikke forveksles med vanlig fredagspub på U1 – det er snakk om stappa dansegulv, sprenge høyttalere og lysshow! Hvilke DJ-er som skal få dansegulvet til å ta fyr og gjøre stemningen elektrisk er ikke bestemt enda, så her er det bare å følge med i Facebook-arrangementet. Her kan du få en uforglemmelig kveld til den snille prisen på 60 kroner for ikke-medlemmer.

Hvor: U1, SV-fakultetet
Når: Fredag 27. mars, kl 20–02

25/3, 27/3 Jussens danse-show

25. og 27. mars inntar JF Dans, Juristforeningens dansegruppe, scenen på Chateau Neuf. Som vanlig har jusstudentene forberedt seg godt, og danserne har jobbet med showet siden august i fjor. De lover en spektakulær forestilling med flere ulike dansestiler og innslag, og etter siste forestilling blir det *afterparty* – på Frokostkjelleren så klart.

Hvor: Betong, Chateau Neuf
Når: Onsdag 25. mars, kl. 19:00
& Fredag 27. mars, kl. 19:00

Støysoneløsning går opp i røyk

I denne ukas avis kan man lese at oslostudentene vil sløyfe støygrensa for å få bygget flere studentboliger. Noen som ikke er særlig påvirket av dette, er beboerne i Helen Kellers hus på Blindern Døvehjem, der det natt til onsdag brøt ut brann. Alltid på alerten, var Ad Notams egne gravejournalister, Richie og Royal, på åstedet for å dekke infernoet. – Problemet er at vi ikke kan høre brannalarmen, forklarte den koreanske utvekslingsstudenten Kang Ke-Hør, med litt høy stemme. Han er en av de heldige som kom seg ut av bygget, og retter skylda mot lokalpolitikerne. – De satans miljøfascistene skal være så konservative på akkurat lys og lyd.

SiO skrev i en e-post at et visuelt brannalarmsystem skulle installeres i 2018, men ble strøket etter politisk press om den mulige lysforurensningen. – Jeg tror dessuten det hadde fungert dårlig når folk sover, sier den nederlandske utvekslingsstudenten Ånei de Brenne. Han var ute for å ta en sigg da brannen plutselig brøt ut. Brannvesenets talsperson, Slå Cahill, forklarer at av de om lag tusen beboerne i Helen Kellers hus, er omtrent fire til fem bekreftet ute av bygget. – Sånn cirka. Vi har prøvd å rope inn i røyken en stund, men ennå ikke fått noe svar.

av Richie og Royal

Ukas studentvin

MIDDELHAVSVIN: En etikett, farge, lukt og ikke minst smak, som gjør deg glad. Dette er en lett, frisk og syrlig rosé, med smak av sitrus og røde bær. Vi skulle gjerne sittet på en solfylt terrasse, helst ved Middelhavet, og drukket denne. Denne vinen er alt man ønsker en rosé skal være. Hadde den hatt en kraftigere smak, derimot, så hadde den blitt det man ofte ikke liker ved en rosé (smaken av saltvann og sukker). Det er en nippevin du vil ha litt snacks ved siden av – nærmere bestemt oliven og salt chips. Det er et viktig poeng at det er en vin man skal nippe fra, ettersom for store slurker kan føles litt vel voldsomt. Gå til innkjøp av denne og sørg for å ha den klar på kjøp, plutselig dukker en uforventet solskinnssdag opp.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Podere 414 FlowerPower Toscana Rosato 2024
Pris: 199,90 kroner
Land: Italia, Toscana
Alkohol: 12,5 prosent

Gyri Hoiset,
vinanmelder i Universitas

I ukas avis dekkes Tuntreet's Odelskatalog, som i år kommer i ny utgave. Det er en slags datingkatalog for unge odelsbønder som ønsker seg en partner. Har noen vist dem internett? I katalogen er det blant annet informasjon om hver enkeltes mål på gårdene, ønsket antall avkom, traktorfaktor, og ikke minst sædkvalitet og jurhelse. For å finne ut om den fungerer som den skal, med datingløfter og fremtidsgarantier for fremtidige gårdseiere, har vi ringt en av forrige katalogs kandidater for å sjekke hvordan det gikk.

– Hei! Jeg så at du var med i fjorårets utgave av odelskatalogen, og tenkte å ta en check-up. Snakker jeg med Eline Haugen Kleppa?
– Ja, det gjør du!
– Først og fremst: Ble du med fordi du var på jakt etter noen, eller var det mest for å skryte?
– Eh, fordi jeg synes det er lættis, egentlig! Tror ikke det er noen spesiell grunn utenom det.
– Jeg skjønner. Det står jo i katalogen at alle har fremragende jurhelse og sædkvalitet, hvordan vet dere dette? Er det en slags test man tar for å få være med i katalogen?
– Det er ikke helt sånn. Man tar det litt på gefühlen.
– Når du er på første date, hvor lenge venter du til du spør om sædkvalitet?
– Nei, jeg tenker at hvis det flyter godt, så tar det vel en times tid.
– Ja, den er jo grei! I katalogen er

det oppført mange ferdigheter, men lite om personlighet. Er det viktigere for dere odelsfolk å kunne kjøre traktor enn å være emosjonelt tilgjengelige, for eksempel?
– Ja altså, bønder er ikke så emosjonelle av seg. Så traktorferdigheter kommer over det, ja.
– Hva vil du si er ekvivalenten til Odelskatalogen for oss vanlige folk? Er det Tinder? Hinge? LinkedIn?
– Tinder! Det synes jeg er en god erstatning til denne katalogen for byfolk.
– Du blir jo 25 i år, er det ikke litt sent for deg å se etter en partner nå? Jeg trodde bondene hadde seks unger innen fylte 17?
– Man hadde nok mer hastverk tidligere. Men du har et poeng, jeg er ganske stressa nå som jeg blir 25, ja!
– Jeg ser at du har førsteodel på gården din, hva synes du om de som

ikke har det? Har de noe å gjøre i odelskatalogen liksom? Det er jo litt som å søke på en jobb som det egentlig det er broren din som er kvalifisert for, eller?
– Ja, helt enig! Men jeg opplever at de som har andre- eller tredjeodel er overbevist om at det er de som skal overta gården. Det ligger litt i kortene, hvis du skjønner?
– Så fint! Da må jeg bare spørre om det alle lurar på: Hvordan har det gått? Har du funnet deg en husmor/husbond?
– Nei, det går dårlig på den fronten.
– Jeg skjønner, så du vil ikke si at Odelskatalogen var en suksess?
– Jo, forsåvidt. Jeg fikk noen meldinger, men så er jeg litt kresen av meg.
– Det var kjipt. Vi snållast!

KVISS-CORBIN

- 1. Den høyreekstreme kvinnegruppen Nemesis vekker reaksjoner i sitt hjemland før neste års presidentvalg, men hvilket land er det snakk om?
- 2. Irankrigen tar mange overskrifter om dagen, men Israel fortsetter samtidig bombingene av et annet land som grenser dem direkte til nord. Hvilket?
- 3. Navnet Belarus kommer fra Belaya Rus, men hva betyr det?
- 4. Hvilken by ligger lengst nord av Oslo og Moskva?
- 5. Det er ni land i verden starter på bokstaven E etter norsk skrivemåte. Nevn seks av dem.
- 6. Hvilket land kommer forfatteren Gabriel García Márquez fra?
- 7. Hvem skrev historien om Don Quijote?
- 8. Hvilken type sprit ligger både på første- og andre plass over Vinmonopolets mest solgte

- brennevin for 2025?
- 9. Hvilken film ble den store Oscarvinneren med flest statuer?
- 10. Etter stor ståhei i lang tid vant altså Affeksjonsverdi også én Oscarstatuett, men for hva?
- 11. Big Mistakes er en serie som snart kommer ut. Skaperen og hovedrolleinnnehaveren er samme person, som for øvrig er kjent fra å spille sønnen i Schitz Creek, men hva heter han?
- 12. Faren til mannen fra forrige spørsmål, som for øvrig også spilte faren hans i Schitz Creek, fikk sitt internasjonale gjennombrudd da han spilte "Jim's Dad" i en ungdomskomedie fra 1999. Hvilken film er det snakk om?
- 13. Hvilken enhet brukes til å måle elektrisk strøm?
- 14. Hvilken planet i solsystemet har den sterkeste tyngdekraften?

- 15. Hvilken amerikansk president lanserte «New Deal» på 1930-tallet?
- 16. Hvilket slag ble det avgjørende i Napoleonskrigene i 1815?
- 17. Hvilket årstall er det snakk om? Båtførerprøven blir obligatorisk for førere av store fritidsbåter, synlig oppstilling av tobakkssvarer blir forbudt i Norge, Burj Khalifa åpnes, den første iPad lanseres, Kathryn Bigelow blir den første kvinnen til å vinne Oscar for beste regi, Liu Xiaobo blir tildelt Nobels fredspris og skuespiller Dennis Hopper døde.
- 18. Da var Eliteserien i gang igjen, og en ny rekord ble satt: Hvem er nå tidenes yngste Eliteseriespiller?
- 19. Armand Duplantis satt nylig en ny verdensrekord med 6,31 meter, men i hvilken gren?
- 20. En 19-årgammel italiensk Mercedesfører tok karrierens første Grand Prix-seier i Shanghai i helgen, men hva heter han?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. Exphil på Bali: Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5-9. AST1010 – Astronomi: Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10-14. Juss: Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15-20. Honours: WOW! Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

Stavsprang, 20. Kimi Antonelli. Franklin D. Roosevelt, 16. Slaget ved Waterloo, 17, 2010, 18. Gabriel Rajkovic, 19. utenlandske film, 11. Dan Levy, 12. American Pie, 13. Ampere, 14. Jupiter, 15. Colombia, 7. Miguel de Cervantes, 8. Vodka, 9. One Battle After Another, 10. Beste Guinea, El Salvador, Efterskole, Estland, Eswatini og Etiopia, 6. 1. Frankrike, 2. Libanon, 3. Hviterussland, 4. Oslo, 5. Ecuador, Egypt, Ekvatorial-

Rebus

HINT: Mesterligaen. Send løsning universitasdesk@gmail.com
FORRIGE LØSNING: «Silikonpupen eller bolig» Det klarte Ola og Jøggje (kyss og klem).